

Fethi Beyin Tekrar Meb'us Olacağı Haber Veriliyor

Kabinede Tadilat Şayiası Asılsızdır

Bu sabah yeni bir şayiadan haberdar olduk. Mühimce telâkki ettiğimiz bu şayianın esası şudur: *Sabık Paris sefiri ve yine sabık Gümüşhane Meb'usu All Fethi Bey tekrar sigası hayata atılacaktır.*

Buraya kısaca kaydettiğimiz bu şayiayı tamahyan mütemmim tafsilât ise şöyledir: Fethi Bey münhal meb'usluklardan birine namzetliğini koymak suretile meb'us intihap edilecektir.

Şu kadar var ki Fethi Beyin Halk Fırkasına girmek suretile mi namzetliğini koyacağı, yoksa müstakil olarak mı hareket edeceği kat'i olarak kestirilemiyor.

Bu şayia esasen birkaç gündüden beri de veran ediyordu. Diğer taraftan Fethi Beyin mühim bir memuriyetle Avrupaya da gideceği tarzında bazı haberler alınmaktadır. Fakat bütün bunlar henüz teyit edilmemiş birer şayiadan ibarettir. Şayiaların doğru ve yanlış olduklarına ait kat'i bir hüküm vermek bugün için mümkün olamamakla beraber doğruluğu ihtimallerinin daha ziyade varit bulunduğu söylenebilir.

Kaibneye Ait Haberler

Dün bir sabah gazetesi kabinede bazı tadilat yapılacağını

Tekrar sigası hayata atılacağı söylenen Ali Fethi Bey

haber veriyordu. Nitekim bu haberi biz de naklederek bildirmiş, bunun ancak rivayet kabilinden olduğunu da ilâve etmiştik.

Filhakika dün gece yarısına kadar Ankaradan bu rivayet etrafında gelen haberler, rivayetin asılsız bir şayia mahiyetinde olduğunu göstermektedir. Bu hususta gelen Ankara haberleri şöyledir:

(Devamı 3 üncü sayfada)

Ağrı Maznunları

Dokuz Kişi Daha Adanaya Gönderildi

Bitlis 18 (Hususi) — Ağrı isyanına iştirak etmekle maznun dokuz kişi daha Ercişten buraya getirilmiş ve Adanadaki muhakemeye yetiştirilmek üzere sevkolunmuşlardır.

Niyazi Yılmaz

Buğday Meselesinde

Köylü Lehine Sanayicilere Fedakârlık Yüklemek Doğru Olur Mu?

Muhtelif cephelerden tetkik edegeldiğimiz buğday meselesi hakkında, İktisat Vekâleti Komiserlerinden İktisat ve Maliye Mecmuası sahibi Saim Nuri Beyle görüştük. Bu zat, bu meselenin hal çaresini diğer bir cepheden mütealea etti ve dedi ki:

— " Ekmek fiyatının ortalıkta kuruşa terfiile hem köylüye ve hem de hükümet bütçesine büyük bir yardım temini kanaatinin bir hayali mahz olduğu anlaşılmıştır. Meseleyi diğer bir cephesinden vâzetmek hatıra gelebilir: Memleketimizde sanyin bugün bulunduğu vaziyet: buhrandan istifade eden ve buhranın ortaya attığı ve nemalandırıldığı bir vaziyettir.

Türk köylüsünün herkesçe kabul edilen elim vaziyeti yanında Türk sanayicisinin müreffeh vaziyeti ve hükümetten, muhtelif iktisadi teassüslerden gördüğü yardım meydandadır. Bu sanayi, Teşviki Sanayi Kanunile kazanç vergisinden, diğer bazı muafiyetlerle gümrük ve tahdit sisteminden istifade ederek nemalanmaktadır.

Türkiye sanayii, kumaş, ipekçiler, trikotaj, şeker ve saire mamulâtında bu himayeyi fazlasıyla görmektedir.

Buna mukabil Türk köylüsü vergi ve Ziraat Bankasından aldığı borçların terakümü, teşkilât-sızlık yüzünden istihsal masraflarının fazlalığı ve bir taraftan dünya buhranının zirai mahsulâtta tevliit ettiği fiat düşkünlüğü altında bulunmaktadır. Binaenaleyh akla gelen en mülayim fikir: Türk köylüsünün vergi borçlarını mümkünse, affetmek; Ziraat Bankasına olan borçlarını uzun vadelere ayırarak bir tesviye suretine raptetmek, kooperatif ve birliklerle köylüyü teşkilâtlandırıp istihsal masarifini azaltmak icap eder. Ayrıca imtiyaz ve himayeye mazhar olan Türk sanayicisine bir fedakârlık tahmilile hâsıl olacak mebalığı doğrudan doğruya, Türk köylüsüne prim olarak vermek daha doğru olur kanaatindeyim..

Türk Doktorlarının Şiddetli Bir İtirazı

Bugünkü Türkleri Kıрма Ve Melez Addeden Fen Adamları Hata Ediyorlar

Tıp Fakültesinde Antrpoloji dairesi ve dairenin şefi Şevket Aziz Bey

Tıp Fakültesinde Antrpoloji ismi verilen bir kürsü vardır. Yapacağımız tabir ilmi olmamakla beraber bu kürsünün, ölçülere istinat ederek muhtelif milletler ve cemaatlerin ırk farklarını tetkik ile meşgul olduğunu söylemek, kaba taslak bir tarifini yapmak

olur. Bu kürsünün Müderrisi M. Muş isminde bir Fransız, muavinini de, Şevket Aziz B. namında bir doktordur. Ayrıca bir mecmua intişar etmektedir. Bu mecmuanın etrafında toplanan bir de cemiyet mevcuttur.

(Devamı 11 inci sayfada)

Dört İnsan Katili Nasıl Öldürüldü?

Güzel Yusuf, Dört Kişiyi Daha Öldürmek Ve Sonra Kaçmak İstiyordu?

İdam mahkûmunun cesedi ve firarının öldürülmesini temin eden Acem Belediye Reisi Kadir Efendi (X)

Aksaray 16 (Hususi) — Hapishane damını delerek kaçan ve jandarmalar tarafından öldürülen güzel Yusuf isimindeki dört insan katilinin istisaline ait tafsilâtı bildiriyorum:

Güzel Yusuf Kırgılıdır. Hapishane damını deldikten sonra takibe memur edilen yüzbaşı Osman Beyin kumandasındaki jandarma müfrezesi, bu şeriri bir türlü ele geçiremiyordu. Bu arada firarının bir gün burada, bir gün

de şurada görüldüğüne dair haber ve şayialar çıkıyor ve halkı sinirlendiriyordu.

Alınan tedbirleri tamamlamak ve kaçak mahkûmun bir tarafa savuşmasına meydan verememek için Aksaray Valisi Ziya B. Kırgıl, Acem, Ulukışla, İmarat ve Eskiil Belediye reislerini nezdine çağırarak icap eden talimatı verdi. Jandarına ve polis vazifesini yaptığını, bugün (Devamı 8 inci sayfada)

Bitlis Civarında Bir Çok Kaçak Eşya Yakalandı

Bitlis (Hususi) — Kaçakçılık Mücadelesi Kanununun tatbikatına ehemmiyetle devam edilmekte ve mücadele müsmir neticeler vermektedir. Son günlerde birçok kaçak eşya yakalandı ve kaçakçılar derhal tutularak mahkemeye verildiler. Bu cümleden olarak bazı kimselerin şeker kaçakçılığı yaptıkları haber alınması üzerine tahkikat icra edildi ve (73) sandık kaçak şeker yakalandı. Bundan başka Simek nahiyesinde bir cür'etkârın evinde taharriyat yapıldı. Neticede (1100) deste cıgra kâadı ile (657) kilo kaçak tütün elde edildi. Diğer taraftan bazı kaçakçılık teşebbüsleri daha olduğu haber alınarak tahkikat ve taharriyata girilmektedir.

Niyazi Yılmaz

Herşeyde Tenzilât

— Eller yukarıyal! Hemen yüz lira vermezsen beynini patlatırım.
— Bana bak, elli liraya razı olmazsan ben de senin aleyhinde ihtikâr davası açarım!

Halkın Sesi

Bizde Tenkit Ve Bir Mülâhaza

Bir refikimizin sathiyat muharriri evvelki gün şöyle yazıyordu: "Bir şeyi, bir idareyi, bir tedbiri tenkit etmeniz... Tanzimi lâzımdır desenez, sizi menfi ruhluluk, muarızlık veya garezkârlıkla itham ederler. O şeyin mükemmel olduğunu söylerler. Bir ay geçmeden de onun islahı takarrür eder. Dikkat ettim: Biz, boyuna muntazam şeyleri islah ediyoruz."

Bu arkadaşın yarı ciddî, yarı şaka olarak ortaya fırlattığı bu mülâhaza etrafında bazı karilerimizle umumî surette bir hasbihal yaptık. Bize şunları söylediler: Ahmet Bey (Koska tramvay eadde 21) — Bu söylediğiniz fıkrayı dün ben de bir gazetede okudum. "Bir şeyi bir idareyi bir tedbiri tenkit etmeniz... Tanzimi lâzımdır desenez, sizi menfi ruhluluk, muarızlık veya garezkârlıkla itham ederler. O şeyin mükemmel olduğunu söylerler, bir ay geçmeden de onun islahı takarrür eder. Dikkat ettim biz boyuna muntazam şeyleri islah ediyoruz." Diyor. Bundan ben iki mana çıkarıyorum. Ya biz hakikaten birçok intizamsızlıklar var da tenkide tahammülümüz olmadığı için muarızları itham ederiz, veyahut dünya tekâmül dünyasıdır. Herşey yürüyor. Binaenaleyh dün muntazam olan şey bugün muhtacı islah görülerek tanzim ediyoruz. Fakat ne de olsa bir muntazam aşı bir ayda muhtacı islah görülemez. O halde birinci şık daha doğrudur.

Şefik B. (Sirkeci Meşrutiyet oteli) — Muharririn fıkrası çok doğrudur. Bir gün bir iş tenkit edilir. Bunun etrafında kıyametler kopar, tekipler yağdırılır. Fakat biraz sonra da filhakika bu işin islahına, tanzimine karar verilir. Bence bu da bir fazilettir. Ya muntazam olduğu iddia edilen şeylere ilelebet ısrar edilse halimiz ne olur? Muarızların maksadı da herşeyi muntazam görmekten mütevellit bir endişedir. Keşki herşey evvelâ tenkit sonra tekipler edilerek islah edilse daha ne isteriz?

Abdülkadir B. (Fatih Zincirlikuyu 52) — Bu muharririn bu fıkrası bile menfi ruhlulukla itham edilmeyeceğini kim tahmin eder. Maalesef bizde böyle.. Tenkide tahammülümüz pek azdır. Başka memleketlerde tenkidin büyük yeri vardır. İnsan kendi kusurunu bizzat göremez. Göz bile kendisini görmek için aynaya muhtaçtır. Gazetelerde, memleket işlerinin aynasıdır. Samimi tenkitlere tahammüle alışmalı ve muvafık tenkitler derhal tesirini göstermelidir. Muharriri bu fıkrasından dolayı tebrik ederim.

Şarap İçin İyi Cins Üzüm Yetiştirilecek

Halkalı Ziraat mektebinde çalışan şarapçılık mütehassısı, mektebin nümune bağlarında yetişen üzümlerden otuz beş çeşit şarap yapmıştır. Tetkikat neticesinde bu şarapların iyi ve mükemmel olduğu anlaşılmıştır. Bilhassa bazılarının ispiroto ve şeker derecesinin ümit edildikinden daha fazla olduğunu memnuniyetle görülmüştür. Bu şarapların yirmi sekiz çeşidinden nümüneler ayrılarak tahlil ettirilmek üzere Müskirat İnhisar İdaresine gönderilmiştir. Bu tahlil neticesinde, memleketimizde yetişen üzümlerden hangisinin şarap imaline daha elverişli olduğu anlaşılacak, o cins üzüm yetişen bağların çoğaltılmasına çalışılacaktır.

İkramiye

Tahsildarlara Verilen Paralar Geri Alınacak

Belediye üç senedenberi her ay Defterdarlığa Belediye resimlerini tahsil eden memurlara tevzi edilmek üzere (300) lira kadar bir ikramiye veriyordu. Divanı Muhasebat belediyenin bu masrafını yolsuz bulmuş ve belediyeye bu paraların istirdat edilmesini bildirmiştir. Belediye bundan sonra Defterdarlığa ikramiye vermiyecektir. Diğer taraftan şimdiye kadar verilen ikramiyeleri de geri istemiştir. Bu paralar tahsille alakası olan Defterdarlık memurlarına tahsil ettikleri vergi ve resim nispetinde tevzi ediliyordu.

İhracat İçin Üzüm

Halkalı Ziraat Mektebi, ihracata elverişli üzüm cinsleri yetiştirmeye karar vermiştir. Ziraat Vekâleti mektebe yeni tahsisat vermiştir. Şimdiden bağ yerleri hazırlanmıştır. İhracata yarayacak üzüm cinsleri birkaç senelik bir tecrübeden sonra tespit edildiği için bu çubuklar bu sene çoğaltılacaktır.

Evkafın 200 Bin Lirası

Evkaf İdaresi müzayede kanununa nazaren kiraya verdiği binalardan % 15 nispetinde para teminatı almaktadır. Evkaf İdaresi, borçlarını vermeyenler aleyhine dava açmıştır. Evkafın alacağı paranın miktarı 200 bin lirayı tecavüz etmektedir.

Kaçakçılık Mücadelesi İçin...

Gümrük İdaresi Yeni Tedbirler Tatbikına Başladı

Şehrimize gelen malümata göre hükümet kaçakçılık mücadelesi kanununun ilk tatbik edildiği gündün bugüne kadar geçen zaman zarfında alınan neticeler üzerinde tetkikatta bulunmuştur. Umumî kanaat, bu mühim mücadelenin semereli şekilde devam ettiği şeklindedir.

Diğer taraftan gümrük ve inhisarlar vekâleti mücadelenin daha faydalı şekilde yürütülmesi maksadile bazı yeni tedbirler ittihaz etmiş, bu hususta İstanbul gümrüğüne de tebligat yapılmıştır. Bu tebligat üzerine şehrimizde bulunan gümrük başmüfettişlerinden Refik ve Kadri Beyler bu tedbirlerin tatbikına memur edilmişlerdir.

Yeni tedbirlerin tatbikati neticesi olarak limanımıza gelen

milli ve ecnebi vapurlar rihimlarda ayrı ayrı yerlere yanaşacaklar, eskiden olduğu gibi karışık durmayacaklardır. Vapurların yanaşacakları noktalar tespit edilmiştir.

Diğer taraftan ecnebi vapurlarından çıkan yolcularla milli vapurların getirdikleri yolcular gümrük salonlarında ayrı ayrı yerlerden çıkacaklardır. Vapurlardaki yolcularını istikbale gelenler muayene işleri bitirildikten sonra görülebileceklerdir.

Bu şekilde başlanılan mücadelenin ilk neticeleri şöyle olmuştur: On tane kaçakçılık hâdisesi meydana çıkarılmış, sinema filmi, ipekli kadın çorabı, sucuk, ipek elbise, yünlü kumaş, ipek ve pamuk mensucat yakalanmıştır.

Yüzde Yüz!

Faizci Sarraflar Hakkında Tahkikata Girişildi

Rehin yapmak suretile borç para veren müesseseler, alâkadar murakıpler tarafından sıkı bir surette teftiş edilmektedir. Bütün müesseselere teşmil olunan bu teftiş bir müddet devam edecek, bu husustaki nizamnameye uygun hareket etmeyenler mahkemeye verilecektir.

Diğer taraftan mütekaatlerin maaş cüzdanlarını kıran sarrafların yüzde züz faiz aldıkları murakıpler tarafından tespit edilmiştir. Bunlar hakkında ciddi tahkikat icrasına başlanılmıştır.

Konyada Bir İçtima

Konya tacir ve esnafları birkaç gün evvel Firka salonunda bir toplantı yapmışlardır. İçtima altı yüz kişi iştirak etmiş, Vali ve diğer hükümet erkânı da içtimada hazır bulunmuşlardır. İçtimada Halk Evlerinin maksat ve gayelerinden bahsedilmiştir.

Balıkesirde Kaçakçılık

Balıkesirde son birkaç gün içinde muhtelif kaçakçılık hâdiselerine cür'et eden dokuz kaçakçı yakalanmış ve bunlardan beşi hapse mahkûm edilmiştir.

Zaro Ağa

Akıbetinden Hiçbir Haber Geldiği Yok

İhtiyar halinde, Amerikada ve Avrupada başından türlü maceralar geçen Zaro Ağanın son vaziyeti hakkında hiçbir haber gelmemektedir. Elyevm Londrada bulunan Zaro Ağanın buradaki zevcesi dün bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Oralara gittikten sonra bizleri unuttu. Artık ne mektup, ne de para gönderiyor. Yoksulluk bir taraftan, kendisinden haber alamadığım için merak bir taraftan, çok fena bir vaziyeteyim. Yerini ve adresini bilmediğim için mektup ta yazamıyorum. Allah encamını hayra çevirsin..."

Kâğıt Fabrikası

Şehrimizde kâğıt fabrikası açılması maksadile müteaddit malî gruplar tarafından tetkikat yapılmaktadır.

Köyler Ve Mahalleler

İstanbul belediye hudutları içindeki mahallelerle vilâyet hududu dahilindeki bütün köylerin isimleri mahalli telâffuzlarına göre en doğru bir şekilde tesbit edilmiştir. Bu hususta bir kitap neşredilecektir.

Günün Tarihi

Çekilen Mısır Kredi Fonsiyesi

Kahire, 18 — Yüzde (3) faiz ve ikramiyeli Mısır kredi Fonsiye tahvillerinin (16) mart keşidesinde: 1886 senesi tahvillerinden 297,403 numara 50.000; 1903 senesi tahvillerinden 623,280 numara 50.000; 1911 senesi tahvillerinden 179,539 numara 50.000 frank kazanmışlardır.

Moda Kıracağı

Tayyaresile şehrimize gelen İngiliz moda Kıracağı Ledi Çartor Aero Kulüpte bir koferans verecektir.

Bir Milyoner Geldi

Amerika milyonerlerinden M. Kram kızile birlikte şehrimize gelmiştir.

Doktor Ve Dişçiler

Etiba Muhadenet Cemiyeti dün Galatasaray salonunda bir gay ziyafeti tertip etmiş, Dişçi mektebinde okuyan ecnebi talebe şerefine de Türk talebe tarafından bir ziyafet verilmiştir.

Talebe Birliği

Dün İdare Heyeti İntihap Edildi

Millî Türk Talebe Birliği ikinci kongresi dün yapılmış ve çok hararetili münakaşalar olmuştur.

Bir aralık 16 murahhas içtimai terketmiş, fakat ihtilâf halolunarak intihaba geçilmiş ve idare heyeti intihabı yapılmıştır. Hasan Şükrü, Şevket, Naci, Muzafer Canbolat, Macit, Mahir, Reşit ve Necmi Beyler seçilmişlerdir.

Zevcesini Dövmüş

Üsküdar'da Çavuşdere caddesinde 44 numaralı evde oturan boyacı Seyfi izinsiz sokağa çıktığı için zevcesi Növbet Hanımı fena halde dövmüştür.

Dedikodu Kavgası

Arap camiinde oturan Madam Oralya bir dedikodu meselesinden komşusu Matmazel Sofiyaya dayak atmıştır.

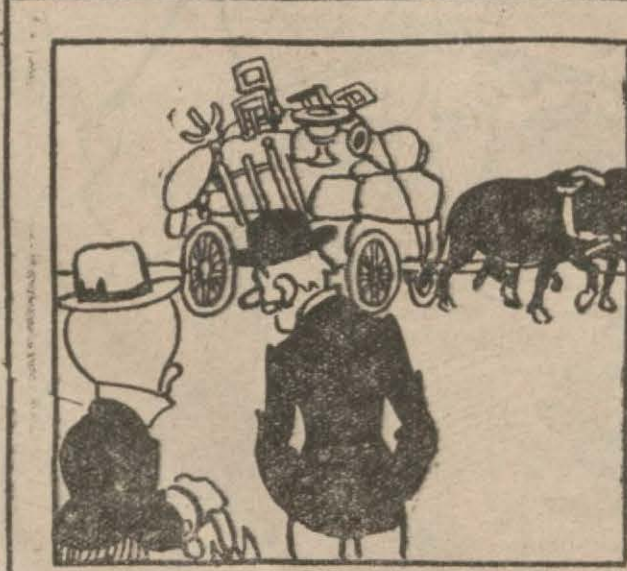
Habeşistan Başvekili

Habeşistan Başvekili Beciranda Zallaka cenapları, refakatinde Habeşistan Paris Sefiri M. Lagen olduğu halde dün Avrupadan şehrimize gelmiş, Parapalasa oteline inmiştir.

M. Beciranda Topkapı sarayını, müzeleri ve Ayasofyayı gezdikten sonra akşam tzenile Ankaraya gitmiştir. Başvekil Cenapları bütün Avrupa hükümet merkezlerini gezdiğini, Gazi Hz. ne de imparatorun pir mektubunu takdim edeceğini ve sah gündü İstanbul'a döneceğini söylemiştir.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

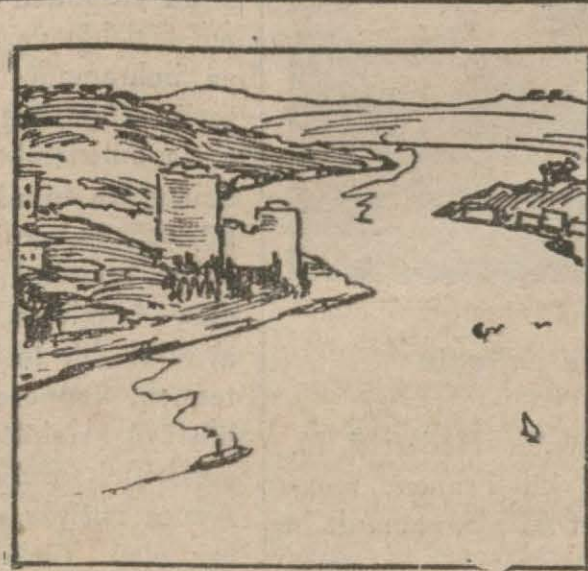
Pazar Ola Hasan Bâğ Ve Sayfiye

1: Hasan B. — Eh, artık bahar geldi, göçler başladı, her tarafa harıl harıl eşya taşıyor.

2: Hasan B. — Bu sene acaba en iyi sayfiye neresi? Adalar mı dersin?

3: Hasan B. — Yoksa Boğaziçi kıyıları mı? Bütün bu eşyalar ne tarafa gidiyor?

4: Yolcu — Hasan Bey, bu eşyalar oralar değil, Çarşıcına satılığa gidiyor. Bu sene en kalabalık sayfiye: Bitpazarı!

Hergün

Tuna
Civarında
Yeni Faaliyetler

Fransız Başvekili Tardiyö tarafından teklif, İngiltere ile İtalya tarafından da bazı kayıtlarla kabul edilmiş görünen "Tuna Devletleri İktisadi Birliği", günün hâkim bir meselesidir. Çünkü, iktisadi ve mali vaziyetleri bozuk giden beş Balkan ve Merkezi Avrupa Devletini, birbirine karşı müsaadekâr gümrük bağları ile bağlamak gayesini takip ediyor. Bu teşekkül münasebetle Alman matbuatı, ilk zamanlar, şiddetli neşriyat yaptılar.

Fransızlar da onlardan geri kalmadılar. Hatta, içlerinden bazıları, Almanya istese de, istemese de bu Birliğin vücuda geleceğini söylediler. Şimdi görüyoruz ki bu Birliğin teşekkülüne Almanya da muarız değildir ve projenin tatbik olunmasına, o da muvafakat etmiştir. Fakat daha evvel Paris Kabinesine istişare ederek Birliğin, Alman iktisadi ve siyasi menfaatlerini baltalamaya kalkışmayacağı ve Almanyanın hayatı meseleleri üzerinde müessir olmak dâyesini gütmeyeceği hakkında teminat almıştır. Almıştır, diyoruz, çünkü yapılan neşriyat, böyle bir vadin istihsal olduğunu gösteriyor.

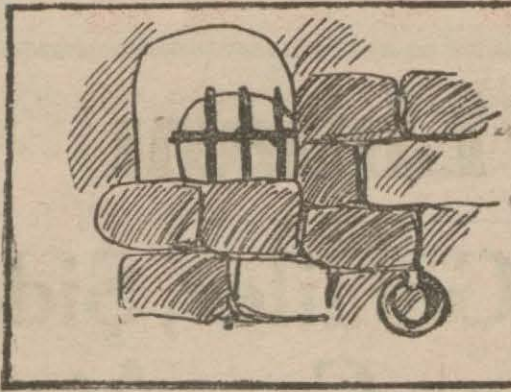
Bu proje M. Tardiyö tarafından ileri sürüldüğü zaman, bunun alâkadar devletler arasında rüçhan esasına müstenit gümrük tarifeleri ihdasile başlaması teklif edilmişti. Fakat bu sarahat, bu devletlerin üzerinde yapılacak istenilen bir razyik mahiyetinde telâkki edildi ve bertaraf olundu.

Son gelen haberler, İngiltere, Fransa, İtalya ve Almanya tarafından Birliği vücuda getirecek olan Macaristan, Avusturya, Romanya, Yugoslavya ve Çekoslovakya bir nota vererek hâkimiyeti milliyelerine hâlel gelmeksiz bu Birliğe rızalarile itiraz ettiklerine dair karar verip müzakerelere başlamalarını bildirdiler. Bu nota, nihayet zahiri bir formüldür. Başlıyacak olan müzakereler esnasında Fransanın Küçük İtilâfa mensup zümre, İtalyanın Macaristan, Almanyanın da Avusturya üzerinde müessir olma çalışmayacaklarını kim temin edebilir. Şu halde, beş küçük devletin iktisadi varlıklarını kurtarmak meselesi mevzubahs olurken yine büyük menfaatlerin tesadüfime şahit olacağız ki, bu da bu Birliğin doğmadan ölmesi gibi bir netice verir.

Şu halde, en büyük vazife, daha ziyade büyük devletlere ve bu arada, bu fikri ileri süren Fransaya düşüyor.

Eğer o, Birliğin samimi surrette teşekkülüne taraftarsa, cereyan edecek müzakereler arasında sulh fikrinin hâkim bir mevki tutmasını temin etmelidir. Bu tarzı hareket, zaten müşevveş bir halde bulunan bilhassa Avrupa efkârını tatmin yolunda büyük bir hizmet olur. Diğer taraftan Bulgaristan, her nedense bu birliğin haricinde bırakılmıştır. Onun da vaziyeti maliyesi iyi değildir. O da, bu vadiye elinden tutulmaya muhtaç görünüyor. Sonra Tuna ile alâkası büyüktür. Acaba bu birliğe taraftar olanlar, kaster mi Bulgaristanı muhtasavver teşekkül haricinde bıraktılar, Yoksa Bulgarların ileri sürdükleri şartları ağır buldular da bu devletin bertaraf edilmesini daha müreccah mı gördüler? Bu nokta, bilhassa aydınlanmaya muhtaçtır. Çünkü Bulgaristansız böyle bir birlik, biraz da kapısı kapalı bir eve benzer.

Son Postanın Resimli Makalesi * Maddî Ve Manevî Hürriyet *

1 — Zindan duvarları insanın hürriyetini selbeden hakiki bir mahpes değildir.

2 — Kollara ve ayaklara vurulan zincirler, ancak bizim maddî hürriyetimizi tahdit eden materalardır.

3 — Fakat hakiki esaret ruh ve fikir esaretidir. Cahil kimseler ebedi mahpes içinde yaşıyorlar demektir.

SON TELGRAF HABERLERİ

Japonyanın Maksadı Nedir?
Sulh Şayiaları Devam Ederken Japonlar Cephe Tahkimatı Uğraşılıyor

Moskova, 17 (A. A.) — Şanghaydan bildirildiğine göre Japonlar bir taraftan yakında sulh müzakerelerine başlanacağı haberlerini işaaya devam ederlerken diğer taraftan da Şanghay civarındaki mevzilerini tahkiyeden hali kalmıyorlar. Şanghaya yeniden Japon harp gemileri mühimmat ve asker gelmektedir.

Geriye alınması mevzubahsedilmiş olan 9 uncu fırka gelecektir. Moskova 18 (A. A.) — Tasajansının salâhiyetler mahafilden aldığı malûmata göre Sovyet hudut muhafızları Japon kuvvetleri arasında Siberya hududunda müsademeler vukubulduğuna ve bir Japon tayyaresinin yere indirildiğine dair İngiliz membarından çıkan haberler hakikate mukarin değildir.

Sovyet hudut muhafızları Japon kuvvetleri arasında hiç bir müsademe vuku bulmamış ve hiç bir Japon tayyaresi de Sovyet arazisi üzerinde uçmamıştır. Esasen Mançuride bulunan Japon kuvvetleri Sovyet hududuna şimdiye kadar yaklaşmamışlardır.

Amerika, Rusyanın Kuvvetlenmesini Arzu Ediyor

Moskova, 18 (A. A.) — Londradan bildirildiğine göre Vaşington mahafili Sovyet Rusyanın tanınması meselesini tetkik etmekte. Cemahiri Müttehide uzak şarkta bir kuvvet muvazenesi tesisi için Sovyet Rusyanın kuvvetlenmesini

arzu etmektedir. Cemahiri Müttehide Sovyet Rusya ile mukarenete karar verdiği takdirde atacağı ilk adım Sovyet Rusyaya bir heyeti murahhasa göndererek ticaret muahedesi aktetmek olacaktır.

Siyasî Buhran

Yunanistanda Kabine Buhranı Başlıyor

Atina, 18 (Hususî) — M. Venizelos milli bir kabine teşkili için harekete geçmeye karar vermiştir. Millî kabine teşkili imkânsız olduğu takdirde M. Venizelos bazı fırkaların iştirak ve müzaheretile bir temerküz kabinesi teşkiline çalışacaktır.

Fakat iyi haber olan mehafil yakın istikbalde siyasî bir buhranın şiddetle başlayacağını ve kolay kolay giderilemeyeceğini bildirmektedir. Buhranın başlıca sebebi mall mesailidir.

Bitliste Kaçak Tütün

Bitlis, 18 (Hususî) — Dün gece burada otuz beş kilo kaçak tütün yakalandı. Sahipleri meçhuldür. Aramıyorlar.

NYAZI YILMAZ

Bulgaristan

Borçlarını Verecek Mi?

Sofya, 18 (Hususî) — Bulgaristanın harp borçlarını veremeyeceğine ve bir moratoryom ilân edeceğine dair haberleri Başvekil N. Muşanof tekzip etmiştir.

Diğer taraftan Bulgaristanın bir istikraz akdi için giriştiği müzakerelerin müsbet bir netice ile biteceği haber alınmaktadır. Berçlara ait hulûl eden taksit bankaya yatırılmıştır.

Kıral Karol Ve Zevcesi

Bükereş, 18 (Hususî) — Romanya Kıralı Karolun zevcesile barışması için bazı teşebbüslerde bulunulduğu haber veriliyor. Kıralın yaverlerinden bir zat, bu maksatla Floransaya hareket etmiştir.

Amerikada

Fazla İstihsal Edilen Buğdaylar Ne Olacak?

Şikago 19 — (A. A.) — Ziraat nazırının, Amerikada buğday ve pamuk fazla istihsalâtının satışını temin maksadile hariçte bir seyahate çıkacağına dair olan beyanati neticesinde buğday fiati buşel başına 200 dolar düşmüştür.

Piyasada böyle bir siyasetin dünya buğday piyasalarında bir inkisar tevlit etmesinden ve tüccarın maneviyetini bozmasından endişe ediliyor.

Buğday fiatinin sukutuna sebep olan diğer âmil de Forum Boardın hariçte buğdayı kredi ile satabilmesi için M. Hooverin yeni bir muaveneti maliye aradığına dair olarak çıkarılan haberdur.

Sözün Kısası

Mündericatımızın çokluğundan Dercedilememiştir.

Mektep Kapatan Bir Vilâyet!

Konya vilâyetinin bu seneki maarif bütçesinde geçen senelere nazaran mühim miktarda tasarruf yapılmıştır. Bu yüzden tensikat zarureti hâsıl olmuştur.

Bu cümleden olarak vilâyet merkezinden 35, kazalardan 38 ve köylerden de 76 ki ceman (139) muallim, Ayrıca 3 ilk tedrisat müfettişi, bir maarif sıhhiye müfettişi ve üç kâtip açığa çıkarılmaktadır.

Bundan başka merkezde Akif Paşa ve Kara Kurt ilmekteplerile vilâyet mntakası dahilinde mevcut olan merkezde iki ve Akşehirde bir ana mektebi kapanacaktır.

Bir Facia

Dokuz Kişi Öldü, On Kişi Yaralandı

Napoli, 19 (A. A.) — İki elektrik katarı, dün akşam bir tünelden geçerken makinistin dikkatsizliği yüzünden birbirleriyle müsademe etmişlerdir. 9 kişi ölmüş ve 10 u tehlikeli olarak, 22 kişi yaralanmıştır.

Sporcu Nazır

Sir Samoel Hor Mükemmel Bir Tenisçi Ve Patencidir

Londra 18 (Hususî) — Londra Spor sarayında İngiliz kabinesi azasından bir zatin, patenle buş üzerinde parlak bir muvaffakiyete şahit olunmuştur. Bu zat Sir Samoel Hordur.

Bu merasim, bir hayır müessesesi namına tertip edilmişti. Esasen mükemmel bir atlet olan Sir Samoel Hor, siyasi hayata atılmamış olsaydı, İngiltere tenis şampiyonasını kazanacaktı.

Müthiş Bir İnfilâk

Beyrut, (Hususî) — Lâzkiye önünde Şirketi Vataniyeye ait bir vapurda müthiş bir infilâk olmuş ve vapur müstahdeminden dördü paramparça olarak ölmüştür. Vapur derhal sahile çekilmiş ve diğer yaralıları hastanelere nakledilmişlerdir. Yaralıları içinde ağırları da vardır. İnfilâkın sebebi tahkik edilmektedir.

Fethi Beyin Tekrar Meb'us Olacağı Haber Veriliyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
"Üç veya dört Vekilin değişeceğine dair on beş gündenberi bazı şayialar deveren etmiştir."

Bu haberi tamamlayan ikinci bir Ankara telgrafında ise aynen şöyle denilmektedir:

"Resmî mahafil kabinede herhangi bir tebeddül ihtimali şayiası karşında ademi malûmat beyan etmektedir. Şimdiki halde şayiaları teyit edecek alâmet te yoktur."

Bu hususta üçüncü bir Ankara telgrafı daha kat'î cümleleri ihtiva etmektedir. Bu telgraf ta aynen şudur:

"Ankara, 18 — Kabinede tebeddülât yapılacağına dair olan şayialar asılsızdır."

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bilecik Meb'usu İbrahim Bey köylünün vaziyetini ve eşya fiatları arasındaki nispetizliği şu rakamlarla izah ediyor:

"Köylünün Harbî Umumiden evvelki vaziyetile bugünkü vaziyetini mukayese ve tetkik edelim. Harbî Umumiden evvel buğdayın okkası 40 para idi, gazin tenekesi 3, şekerin okkası 2, kahvenin okkası 3 kuruştur. Köylünün giyebileceği elbise 120, iyice bir ayakkabı 60 kuruştur. Demek ki Harbî Umumiden evvel bir çiftçi 1 okka

buğdayla yarım okka şeker, 50 dirhem kahve, 1 okka gaz alabilirdi. Bugünse şekerin okkası 60, kahvenin okkası 200, gazin okkası 30 kuruştur. Bugün yarım okka şeker almak için bir okka buğday değil 15 okka buğday, yine 50 dirhem kahve için bir okka buğday değil 15 okka buğday vermek lâzımdır."

Bu şerait altında ekmek fiatını arttırmakla, veyahut diğer herhangi muvakkat tedbirlerle köylünün vaziyetini ıslah mümkün olacağına, artık

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İktisat Sütunu

İktisat
Hayatımızdaki
Durgunluk

İktisadi hayatımızda umumî bir durgunluk var. Bunu hepimiz mutlak şekilde söylüyor ve ona göre hükümler veriyoruz.

Halbuki her işten ziyade iktisadi meselelerde hüküm vermek için rakamlara istinat etmek zarureti vardır. Bizde ihşaiyata fazla ehemmiyet verilmediği için bu rakamları bulmak ta ekseriya güçtür.

Fakat Devlet Demiryolları İdaresinin yorulmak bilmez bir ihşaiyat müdürü vardır. Bu zat gerek dahill demiryolları ve gerekse dünya demiryolları hakkında zengin rakamlar toplamıştır. Bu rakamların mühim bir kısmını da son çıkan Devlet Demiryolları mecmuasında neşretmiştir.

Bize devlet demiryollarının bütün safahatını rakamlarla anlatan bu yazıdan, yalnız iktisadi hayatımız hakkında bizi tenvir edebilecek olan kısımları almakta iktifa etmek istiyoruz.

Ferit Bey, dünya buhranının Devlet Demiryollarına yaptığı tesiri izah ederken verdiği rakamlardan anlıyoruz ki, 1930 senesindenberi demiryollarının gerek yolcu, gerek eşya nakliyatı azalmıştır. 930-31 senesinde hatların biraz daha uzamış olmasına nazaran yüzde üç, ve kilometreleri yüzde 7 nispetinde tenezzül etmiştir.

Yolcu miktarı azalmakla kalmış, demiryollarının yolcu varidatı daha ziyade tenakus etmiştir. Çünkü yolcular mütemadiyen birinciden ikinciyeye, ikinciden üçüncüye kaçmış ve lüks trenler boş kalmıştır.

Fakat en ziyade nazarı dikkati çalıp olan kısım eşya nakliyatındaki tenakustur.

Makale muharriri Ferit B. diyor ki:

"Bitişik devlet hatlarının en büyük ithalat ve ihracat merkezi bulunan Haydarpaşanın 929-30 senesinde Anadolu'ya sevkettiği eşya miktarı 117 bin ton iken, 930-31 de 97 bin tona inmiştir, yani yüzde 17 derecesinde bir tenezzül görülmüştür. Anadolu'dan buraya gelen emtia da, zahire dahil olduğu halde, 29-30 da 171 bin ton iken 30-31 de 246 bin tona balığ olmuştur. Bunlardan her iki senenin zahire muvaredatı olan 187 ve 102 bin ton tenzil edilirse, 29-30 senesi muvaredatı 68 bin ve 30-31 senesinin muvaredatı 59 bin tona iniyor. Bundan Anadolu'dan gelen diğer eşyada da yüzde 14 nispetinde bir tenakus bulunduğu görülür.

"Haydarpaşa mersule ve mevruzesinde görülen bu tenakus, bütün diğer hatlarda da görülmüştür."

Makale muharriri sonra bu neticeyi gösteren rakamların tafsilâtına geçiyor ve bize hangi eşyanın azaldığını anlatıyor. Bu rakamlara göre buğday, yağlı hububat, pirinç, patates, meyva, pancar, yumurta, birinci sınıf kereste, ağaç kömürü, manifatura ve menşucat ile ismi geçmiyen eşya nakliyatında hafif bir tereffü, bunlara mukabil arpa ve diğer zahirelerle un, ot, saman, taze sebze, portakal, tuz, şeker, pamuk, yün ve yapıtaç, tiftik, palamut, alefimum inşaat malzemesi, maden kömürü, madeni yağlar, otomobil, ziraat aletleri gibi cinslerde mübîn tenezzüller görülmüştür. Demek ki hubattan maada

MEMLEKET HABERLERİ

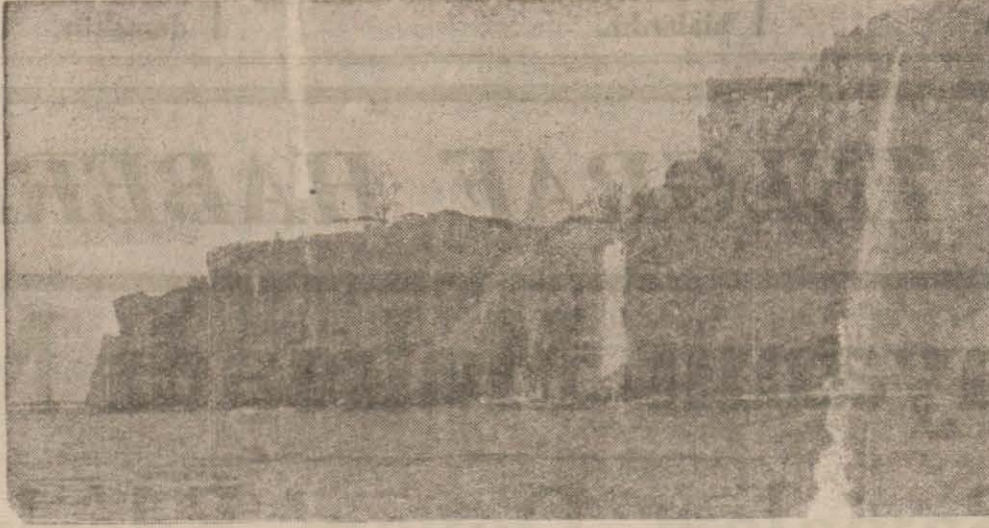
Can Kurtaran Limanı

Akdenizde İşliyen Bütün Gemiler, Şiddetli Fırtınalarda Adrasana Can Atar

Antalya (Hususi) — Akdenizin bizim çenup kıyılarımıza isabet eden kısmında bilhassa Mersin ile Finike arasında uzanan geniş sahilde gemilerin tahaffuzuna elverişli hiçbir liman yoktur. Ancak küçük bir girinti vardır ki bunun ismi (Adrasan)

limanıdır. Daha doğru bu küçük liman can kurtaran körfezidir. Akdeniz sahillerimizde işliyen bütün vapurlar ve gemiler, ölüm tehlikesi saçan müthiş fırtınalar esnasında gemiciler bu küçük limana can atarlar.

Adrasan limanı bizim Antalyaya (35) ve Fenikeye (25) mil mesafededir. Limanın gündeğrusu ciheti açık, keşişleme, batı, lodos

Akdeniz kıyılarından Antalanın kagalık tarafları

ve diğer rüzgârlara maruz kalan tarafları tamamen kapalı ve muhafazalıdır. Şu kısa izahat bu küçük limanın tam manasile emniyetli ve mahfuz olduğunu göstermektedir. Suları derin olduğu gibi icabında beş altı gemi de alabilir. Fakat en mühim mesele bu can kurtaran limanın fenersiz olmasıdır. Gündüz, tehlike karşısında kalan her gemi limana

kolaylıkla iltica edebilir. Lâkin geceleyin fırtınayın maruz kalan bir geminin bu sıyanetgâha iltica etmesi çok müşküldür.

Mesele ilealâ kadar olan gemiciler buraya bir fener dikilmesi için Fenerler İdaresine birkaç defa müracaat ettiler.

Fakat bugüne kadar hiçbir netice çıkmadı. Birçok gemileri batmaktan ve yüzlerce insanı ölümden kurtaran bu küçük ilticagâh netice itibarile her sene yüz binlerce liramızın barındığı bir emniyet sandığı makamındadır.

Alâkadar resmî makamların bu mühim mesele ile alâkadar olmaları, memleket menfaati noktasından çok lüzumludur.

Mengende
Mektep
İhtiyacı

Mengen (Hususi) — Nahiyemiz halkının maarife karşı gösterdikleri sevgi çok büyüktür. Bu hususta hiçbir fedakârlıktan çekinmezler. Nahiyemize merbut bütün köylerde yeni mektep binaları yapılmıştır. Bu mektep binaları kısmen maarif İdaresinin yardımile, kısmen de halkın bizzat kendi gayretile vücuda getirilmiştir. Fakat nahiyeye merkezindeki mektep eski zamanlardan kalma köhne bir binadır. Bu yüzden mektebe devam eden yavrular hasta olmaktadır. Binanın yenileştirilmesi fikri geçen senelerde ileri sürülmüştü. Fakat her nedense bu fikir unutuldu. Mengen halkı bu çürük binanın terkedilerek yeni bir bina yaptırılmasını söylemektedir.

Nahiyemizde grip salgınının arkası henüz alınmamıştır. On bin nüfusu iltiva eden bu büyük nahiyede bir tek sıhhiye memurundan başka kimse yoktur. Bu vaziyet karşısında sıhhi mücadele istenildiği şekilde ifa edilemiyor. Nahiyemiz, hiç olmazsa bir doktor gönderilmesini alâkadar makamın himmetinden beklemekteyiz. OSMAN

Alaçatı Belediyesinde

Alaçatı nahiyesinde belediye meclisinde bir hâdise olmuş, bir içtima esnasında azalardan ekseriyeti belediye reisine ademi itimat reyini vermiş, bunun üzerine belediye reisi istifaya mecburiyetinde kalmıştır.

bütün diğer ihraç ve istihlak maddelerimizde umumî bir tenezzül vardır.

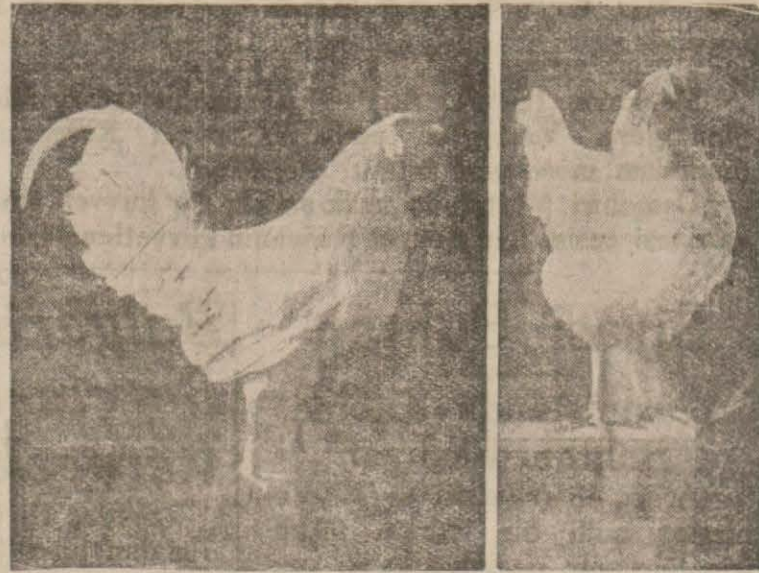
Bu da, istihsal ve istihlakimizin son senelerde ne nispette azaldığını, ve iktisadi hayatın düşüş seviyesini gösteren en güzel miyar sayılabilir. **

Memlekette İktisadi Hayat

Çankırıda Tavukçuluk
Faaliyeti Başladı

Çankırı (Hususi) — Son zamanlarda şehrimizde tavukçuluğa ve tavuk yetiştirmeye karşı şiddetli bir arzu başlamıştır. Bu meraklıların maksatları iyi cins tavuk yetiştirmekle beraber fennî usullerle çalışarak kuluçka yetiştirmek ve aynı zamanda memlekette tavuk cinsini ıslah etmektir.

Bu tavuk meraklılarının bu sene içinde temin ettikleri cinsler Legorn, Rudaylant, Denizli ve Plimut cinslerinden ibarettir. Bunların ekserisi yumurta ve etlerinden istifade noktasından beslenilmektedir. Tavukçuluğa verilen ehemmiyet ve bu işle meşgul olanların yegâne gayeleri kendi ifadelerine nazaran Çankırıda tavukçuluğu bir san'at haline getirmek ve zamanile

harice yumurta ihracatı yaparak memleket iktisadiyatı üzerinde faydalı bir tesir icra edebilmektir.

Filhakika şehrimizde tavuk meraklıları gençlerin bu teşebbüsleri Ankaradaki Tavukçuluk Enstitüsü tarafından şayanı takdir görülmüştür. Henüz bir istatistik cetveli yapılmamakla beraber şehrimizdeki tavuk adedi, geçen senelere nazaran bu sene hayli fazladır. Gönderdiğim resimde, burada yetiştirilen (Legorn) cinsi bir tavuk ve bir horoz görülmektedir. K. K.

Aksarayda

Grip Hastalığının Henüz
Ardı Kesilmedi

Aksaray (Hususi) — Şehrimizde grip hastalığı şiddetle devam etmektedir. Havaların muttarit gitmemesi yüzünden şiddetlenen mü'ic hastalık, zatürreeye de sebep olmaktadır. Bu yüzden bazı ölüm vak'aları da kaydedilmiştir. Sihat Vekâletinin gönderdiği doktorlar şehirde ve köylerde tedavi ile meşgul oluyorlar. O. Z.

Tekirdağında

Mimar Sinan Günü Büyük
Bir İhtifal Yapılacak

Tekirdağ (Hususi) — Her sene olduğu gibi bu sene de şehrimizde koca Türk san'atkarı Mimar Sinanın hatırasını taziz için hazırlıklara başlanılmıştır. Sinanın ölüm yıl dönümü olan 31 mart günü büyük bir ihtifal yapılacaktır. Sporcular temsil encümenine mensup gençler tarafından da Sinanın hayatını tasvir eden bir eser sahneye konacaktır.

Tarihî Fıkra

Bir Mansıp
Borsası!

Asrı kanunların cürüm olarak tavsif ve mücrimlerine ceza tertip ettikleri ihtikâr belyesi, bugün çarşı ve pazar gibi piyasa yerlerinde serbest, serbest dolaşılıyor. Fakat tarih, bu alışveriş cürmünün "Babimeşihat", denilen devlet dairesinde de vaktile işlendiğini gösteren zengin misallerle doludur.

İhtikâr alışverişten doğduğuna göre, Babimeşihatın bir zamanlar makam ve mansıp satılan bir borsa, daha doğrusu yüksek bir lonca olduğunu kabul etmek lâzımgelir. Filhakika tarihin geniş sayfaları kaydeder ki:

Kadılıklar, dersiamlıklar, müderrislikler ve hatta bazı mühimce çömezlikler bile Meşihat loncasında altına vurulur ve taliplerine o şekilde tevcih edilirdi. Bu garip müzayede ve münakaşa usulünün çok gülünç cilveleri de yok değildi.

Hulûsi Efendi isminde cahil ve ümmî bir sarıklı tasavvur ediniz. Bu adam sekiz medresede tamam yirmi altı sene çömezlik etmiş, fakat yirmi yedinci sene artık gık demiş. Çünkü Müderris Efendi kendisine icazet rüsuu vermek hususunda çok hasis davranıyor. Çömez Efendi ötedenberi tahayyül ettiği kadılık için bir icazetname almaya muvaffak olamadığını görünce hemşerilerinden birine akıl danışmış. Çelebinin, açığız hemşerisinden aldığı cevap şudur:

— Bire cahil, bu kadar sene diz çöküp kelle yorman ne iktisadîdir? Kazasker Efendiyi etekleyip Mekkeye kadı olmak pek mi müşküldür sanırsın?

Sual şeklinde irat edilen bu sarıh cevap, yirmi yedi senelik çömez o anda aklını başına getirdiğine şüpheniz kalmamış. Bu nasihat üzerine amel eden Molla Celebi, cenaze ıskatından ve aşır tilâvetinden biriktirdiği altıncıkları meşihat borsasında muameleye koydurmak suretile Mekkeye kadı değil, fakat emaliki mahrusunun küçük bir kazasına naip tayin edilmiş, bu suretle yirmi yedi sene muvaffak olamadığı devlete, iki günde nail oluvermişti.

Fakat bizim Molla Ef. tayin edildiği yerde çok duramadı. İki sene sonra bir deve yükü altın ve gümüş yığını biriktirerek tekrar İstanbul'a döndü. Para parayı getirir fehvasınca, Molla Hulûsi Çelebi üç beş tutam altın daha sunarak Dersiamlık cihetine de sahip oluverdi.

Fakat sabık Naip ve lâhik Dersiam Efendi sekiz yaşındaki mahdumu için de bir mansıp elde etmek hirsına düşmüştü. Filhakika bir kaç kese altın takdiminden sonra henüz ağzı süt kokan o çocuk için de bir müderrislik bulunverdi. Şimdi hem dersiam ve müderrislik maaşına nail olan Molla Ef. birkaç maaş daha kazanmak fırsatını gözlüyordu. Bu da müşkül olmadı. Çünkü sekiz yaşındaki masum için bir müderrislik bulunduktan sonra henüz doğmadan ve fakat doğması ihtimali bulunan bir veya birkaç mahdum için de müderrislikler ve hatta kadılıklar yakalamak kolay işlerdendi. Filhakika bir Yeniçeri isyanında konağı yağma edilen ve naşi köpeklere sürdürülen Hulûsi Mollanın bu tarihte kendisinin dersiamlık, küçük çocuğunun kadılık ve henüz dğniyan mübayyel çocuğunun da müderrislik maaşını aldıkları sabit oldu. Ve kırsaleyhübevakı. **

Siyaset Âlemi

Amerika
Alacağından
Vazgeçmiyor

Vaşington 18 — Amerikan Ayan Azasından M. Rit, İngilterenin Amerikaya olan borçlarının yeniden tetkik ve Londra sefirliğine tayin edilen sabık Maliye Nazarı M. Mellonun bu vazifeyi de üzerine aldığına dair çıkan haberleri Reiscümbur namına tekzip etmiştir.

Bu zat, bu meselenin evvelce müzakere edildiğini bir daha müzakereye lüzum ve tahammülü olmadığını söylerken İngilterenin Amerikaya borç olarak verdiği paranın çok fazlasını diğer Avrupa devletlerinden aldığı söylemiştir.

Amerikaya Muhaceret Yine
Tahdit Ediliyor

Vaşington 18 — Meb'usan Meclisi, Amerikaya muhaceret edecekler için bugün kabul edilmiş olan azami miktarı yüzde on azaltmaya matuf olan kanun projesini tasvip etmiştir.

Mukden
Şehrine Hücum
Hazırlıkları

Şanghai, 18 — Çin membarlarından gelen haberlere göre Çin gönüllüleri Mukdene karşı bir taarruz ile, şehri Japonların elinden almak gayesini takip etmektedirler. Bunun için bu şehir civarında mühim kuvvetlerin toplandığı haber veriliyor.

Ayrıca yüz bin kişilik bir Çin kuvvetinin üç kola ayrılarak Mukden üzerine yürüdükleri ve önelere tesadüf eden yeni Mançuri hükümetine ait bütün alâmetleri tahrip ettikleri bildiriliyor. Japonların şehirde idareî örfiye ilân ve mühim askerî noktalara top yerleştirdikleri şayidir.

TAKVİM					
[CUMARTESİ]					
31 Gün 19 - Mart - 932			Kasım 133		
Arabi		Rumi			
11 - Zillade - 1350		6 - Mart - sene - 1349			
Vakit	Erzan!	V. tı	Vakit	Erzan!	V. tı
Güneş	11 46 6.	6	Akşam	12. — 18.	20
Öğle	6. 2 12. 22		Yata:	1. 31 19. 50	
İkindi	9. 2 15. 46		İmsak	10. 6 4 26	

EDEBİ TEFRİKAMIZ: 61

A Ç L I K

Müellifi: Knut Hamsan

Mütercimi: P. S

Yorgun beynimin artıkları olan ve derhal istimal ettiğim bazı iyi fikirler ve hakir sözler aklıma geldi.

Böyle bir vahşi hayvanlar terbiyehanesinden ne beklemeli? Fazla olarak birtakım hayvanları kafeste görmek beni hiç alâkadar etmez. Bu hayvanlar teşhir edildiklerini biliyorlar: Bu yüzlerce mütecessis bakışı hiss ediyorlar ve tesirleri altında kalıyorlar. Hayır, bana kendilerine dikkat edildiğini bilmiyen hayvanlardan telerinde boş vakit geçiren, ya-

hut ta yerde yatarak, tembel yeşil gözlerle ayaklarını yahyan ve düşünen vahşi mahlûklardan bahsediniz. Ha?

— Oh, şüphesiz, çok haklımız var.

— En ehlî ve korkunç vahşetle hayvan, İşte yalnız bunun zevki var. Gecenin koyun karanlığında sessiz, firari adımlar, ormanın korkosu ve mırıltısı, geçen bir kusun çöğlekleri, rüzgâr, kan kokusu, yukarda boşlukta çatırdı ve bir kelime ile vahşi

hayvanın üstüne abanan hayvan saltanatının ruhu...

Fakat onu yormaktan korktum ve büyük sefaletimin duygusu beni tekrar yakaladı ve lezdi. Yalnız biraz iyi giyinmiş olsaydım, ona bu Tivoli vahşi hayvanlarını gezmek zevkini verebilirdim. Böyle yarı çıplak bir dilencinin refakatinde Karl Johan sokağı boyunca yürümekten zevkalan bu kadını anlamıyordum. Allahım, ne düşünüyordu acaba? Ve ben kendime kıymet verdirerek, boş yere ahmak gibi gülümsiyerek onun yanında niçin yürüyordum? Bu uzun gezintide sürüklenmek ve bu lâtif ipekli kuş tarafından takip edilmek için makul bir sebep var mıydı?

Bu benim için büyük cehitlere mal olmuyor muydu? Yüzümüze değen en hafif rüzgâr dokunuşu, bir ölüm soğukluğu ile kalbime kadar işlemiyor muydu? Kafamın içinde gürültü koparan cinnet, aylardanberi fasılasız mahrumiyetlerin sebebiyet verdiği bir cinnet değil miydi? Bu kadın beni evime girmekten, ağzıma biraz süt koymaktan alıkouyordu. Niçin bana sırtını çevirip gitmiyordu?

Ümitsizdim ve ümitsizliğim beni son dereceye sevk ediyordu; dedim ki:

— Nihayet, benimle beraber gzememelisiniz Matmazel; sırf bu eibsem yüzünden sizi herkesin gözünde küçük düşürü-

Gönül İşleri

Okumuş
Kızlarla
Evlenmeli Mi?

Geçende "kızımı okutayım mı" sualine cevap verirken, okumuş kızların her halde, cahil kızlara nispetle, daha iyi ev kadını ve daha iyi anne olacağını yazmıştım.

Bunu okuyan İzmirden Ahmet Emin isminde bir kariim bana kendi tecrübesini anlatan bir mektup gönderiyor. Okumuş kızların evlendikten sonra ruhi halletini ve bunun erkekte husule getirdiği in'ikâsı gösterdiği için, bu mektubun bazı parçalarını naklediyorum:

"Diyorsunuz ki "fazla olarak okuyan kız hergün hayatını kazanmak imkânına malik müstakil bir şahsiyettir. İşte Hanımteyze, bu şahsiyetlerin bir tanesini başımda. Ben Ortamektep mezunu ve müstait bir esnafım. Zevcem de lise mezunu. Sevişerek evlendiklerimiz halde mes'ut olamadık. Daha evlenmezden evvel ev işlerini deruhde eden zevcem, evlendikten sonra devam eden çoğun sevgime mukabil ev işlerini ihmal ediyor ve tahsil görmüş yüksek duygulu olduğu için böyle ev işleriyle uğraşacak seviyede olmadığını söylüyor. Bu yüzden hergün zararıdayım. Eve de gönderdiğim harç geriye iade ediyor, yemeğe gidiyorum bir şey yok. Mecburî hanımla beraber çarşıda yemek mecburiyetinde kalıyorum. Şimdiki duygular evlenmezden evvel olsaydı basit bir köylü kızını lise mezununa tercih ederdim.

Bence okuyan kız meslek sahibi ve bekâr yaşamalı, çünkü ev kadını olamaz.

Ev kadını ya cahil yeya az okumuş olmalı..

Bu gencin çıkardığı hüküm yanlış. Evvelâ kabahat kendisinden daha okumasıdır. Kadın evde kendisini erkeğe faik hissetmemelidir. Hissettiği gün evde de bozulduğu gündür. Bu ailede kız tahsil itibarile erkeğe faiktir. Sonra, kadın kocasının servet ve muhabbetine istinaden onu istismara çalışır. Ona biraz da madalyanın öbür yüzünü gösteriniz. Derhal yelkenleri indirir. Bir ev kadını için kocasını lokantaya gitmeye mecbur etmek en büyük ayıp ve en tehlikeli oyundur.

HANIMTEYZE

HARİCİ TELGRAFLAR

Amerika Alacaklarından Vazgeçmiyor
Çinliler Mukdene YürüyorlarFransada
Yeni İntihap
Şekli

Paris, 18 — Fransız Meb'usan Meclisi, dün bütün gece intihabat kanununda yapılması düşünülen tadilatın müzakeresile meşgul olmuştur. Bu müzakere, meclis tarafından kabul, fakat ayan meclisi tarafından reddedilen projenin reyîâm encümenince geri alınmasından doğmuştur. Bu projede ekseriyet kazanamayanlar için ikinci bir defa daha intihap yapılmasının men'i, kadınlara rey hakkının itasını derpiş ediyordu.

Meclis, Ayan meclisinin noktai nazarı kısmen kabul ile ekseriyet kazanamayanlar için ikinci bir intihap yapılmasını ve kadınlara hakkı rey verilmesi meselelerini reddeden şekli tasvip etmiştir.

Rusya Kör
Değil, Diyorlar

Moskova 18 (Hususî) — Sovyet Şûralar İttihadi Reisi Kalenin, bir nutuk irat ederek şunları söylemiştir:

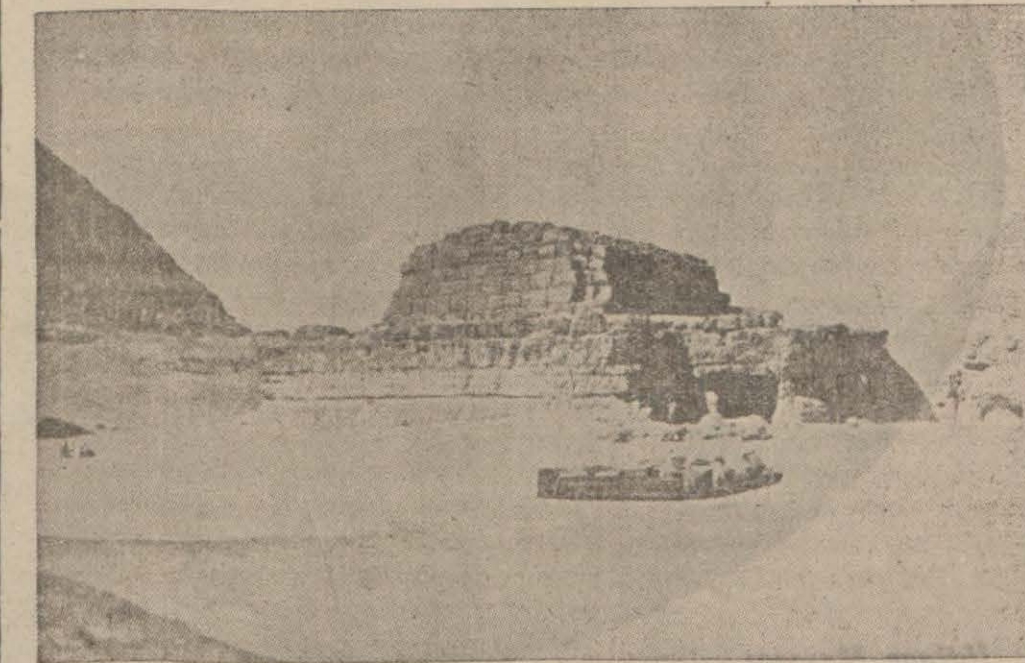
— "Her yerde olduğu gibi Uzak Şarkta da kuvvetli bir sulh siyaseti takip edeceğiz. Fakat her tarafta kapitalist devletlerin aleyhimize çevirdikleri entrikaları görmeyecek kadar da kör değiliz. Devletin muhafazası için hükümetin aldığı tedbirleri halkın da tasvip ettiğine eminim.."

Rusyadan
Almanya
Altın

Riga 18 (Hususî) — Sovyet Devlet Bankası Almanların Raybankı namına 110 sandık altın göndermiştir.

Lehistanın
Nüfusu

Varşova, (Hususî) — Son yapılan tahriri nüfus neticesinde Lehistanda (310,927,000) nüfus bulunduğu anlaşılmıştır. Son on sene zarfında Lehistanın nüfusu (5) milyon artmıştır.

Kakire 18 — Şimdiye kadar Mısırdaki meşhur ehramların adedi muayyen ve malûmdur. Bunlar üç tanedir. Fakat Kahire Darülfünunu hocalarından Selim B. Hasan, Gizede büyük ehramların biraz ötesinde şimdiye kadar bilinmeyen kum içine gömülü yeni bir eham meydana çıkarmıştır. Yeni meydana çıkarılan eham, diğerlerinden daha küçüktür. Fakat yapılış tarzı itibarile diğerlerinden farklıdır. Bu ehramlar Firavunlara mezar olarak yapılmışlardır. Mezarlara kolaylıkla girilemesin diye bu sonuncu eham sahte kapılar ve metaller yapılmıştır ki bu diğerlerinde yoktur. Eham, şimdiye kadar ismi malûm olmıyan Kırâhça Hent Kaus, yani "Yüksek ve alçak Mısır Kırâhının annesi ve Allahın anası," namına yapılmıştır. Tarihçiler bu esere pek büyük bir kıymet atfediyorlar.

Japonyada
Bir Tethiş
Çetesi Var

Tokyo 18 (Hususî) — Banker Baron Dav'unu katletmekle maznun olarak yakalanan Darülfünun talebesinden Feruyci isimindeki genç sayını dikkat bazı ifşaatta bulunmuştur. Bu genç isticrap edilirken şunları söylemiştir:

— "Ben yalnız değilim vâsi bir kütleye mensubum. Emelimiz idarenin başında bulunan ve devlet için muzır olan şahısların hepsini imha etmektir. Bu gayeye er geç vâsil olacağız.."

Bir Tayyare
Kazası

Londra, 18 — Esseks civarında uçan bir askerî tayyare düşmüş, iki râkibi telef olmuştur.

Arnavutluğun Paris Sefiri Öldü

Paris 18 — Arnavutluğun Paris Sefiri İlyas Bey Viryoni vefat etmiştir.

Pariste Banka
Soyan
Haydutlar

Viyana 18 (Hususî) — Pariste küpeğündüz Baruh Bankasını soymağa muvaffak olan haydutlardan Kuezeviç burada yakalanmıştır. Üstünde 32,000Frank bulunmuş ve cürmünü itiraf etmiştir. Maznun Parise gönderilecektir. Aynı bankayı soyan haydutlardan Kostincek de Belgratta yakalanmıştır. Bu maznun Belgratta muhakeme edilecektir. 3 üncü haydut henüz aranmaktadır.

İntihar Eden Milyoner Çok
Alicenap Bir Adamdı

Paris, 8 — Geçen gün intihar eden Fastman Kodakın direktörü milyoner Jorj Fastman Amerikanın en alicenap ve insaniyetperver adamı olarak tanınmıştı. Paris şehri onun seyahatlerinden çok istifade ederdi. Mumaileyh bir sene evvel nümünelik bir din enstitüsü ihdası için (25) milyon dolar teberrü etmişti.

yorum. Evet, bu hakikatin te kendisi; düşündüğümü söylüyorum.

Mephut kaldı bana seri bir bakış fırlattı ve dedi ki:

— Allahım, hele bakın!

Dedi ve fazla bir şey söylemedi.

— Ne demek istiyorsunuz? diye sordum.

— Oh! Hayır, bana bundan bahsetmeyiniz. Azıcık yolumuz kaldı.

Ve biraz daha hızlı yürüme başladı. Darülfünun sokağını saptık ve Sent Olag meydanının havagazi ışıklarını görmeye başlamıştık. Yeniden adımlarını ağırlandırdı.

— Sizin mahremiyetinize girmek istemem, dedim, fakat ayrılmadan evvel isminizi söylemek (Arkası var)

Kari Mektupları

İş Kanunu Nasıl Olmalıdır?

İş Kanunu memleketimizde iş tanzim ve emekçilerle iş verenlerin münasebetlerini tayin edecek ilk kanundur. Şimdiye kadar işin muhafaza ve tanzimini istihdaf edecek böyle bir kanunun bulunmaması yüzünden ekserisi ecnebi sermayedarlarından teşekkül eden iş verenlerin yani patronların elinde Türk işçileri ağır şerait altında nafakalarını bazana bilmektedirler. İşçinin iş saati, ücretin asgarisi hafta tatilleri hayat ve sıhhatini muhafazaya yarıyan tedbirler sigortalar yardım sandıkları tayin ve tahdit edilmemişti.

Türk memleketinde Türk işçisinin alınterile meydana gelen servet ecnebi ellerine topluyor ve ekseriya memlekette dahi kalmıyarak yabancı memleketlere akıyordu. Reji İdaresi, Rihtım Şirketleri, Terkos belası, İmtiyazlı demiryollar ve maden havzalarının büyük istismarları bu hususta en bariz misallerdir.

Kanaatımızca İş Kanunu aşağıdaki millî, içtimai umdelere istinat etmelidir.

1 — İşçi kuvveti, millî servetimiz olduğundan o kuvvetin israf edilmemesi için hükümet teftiş ve murakaba hakkını haiz olmalıdır.

2 — Türk unsurunun zaaf ve tereddisine sebep olabilecek iş şeraiti izale edilmelidir.

3 — İşçinin sıhhi, millî, harst ihtiyaçları temin olunmalıdır.

4 — İş verenlerin meşru hakları muhafaza edilerek sermayenin memlekette tezayüdüne mevani ihdas edilmemelidir.

Bu münasebetle şunu beyan etmek isterim ki bu gibi içtimai kanunların memleketin normal hayatını muhafazada büyük hizmetleri vardır ve buna misal olarak Almanyayı gösterebilirim. Alman amelesinin şarktan gelen fırtınalara her türlü yoksuzluk içerisinde bucalamasına rağmen gösterdiği mukavemet hiç şüphe yok ki bu içtimai kanunların sayesinde mümkün olabilmektedir.

Hükümetimizin pek mühim olan böyle içtimai bir meseleyi halle kalkışması Büyük Millet Meclisinin meseleye ehemmiyetle mütenasip bir kıymet vermesi ve gazetenizin bu hususta ciddi bir mesai sarfetmesi irfanı millimiz namına şayanı iftiharlıdır. İçtimai inkişafımıza hizmet eden Büyük Millet Meclisini ve gazetenizi canı yürekten kutlularım.

Şirket atelyosında

SUNGUR

Tavukpazarının Pisliği

Belediye bir parça Nuruosmaniye ve Tavukpazarını temizlese her halde çok iyi olur. Yağmurlu havalarda buralardan paçaları sıvıyarak geçmekten başka çare yoktur. Bilhassa ecnebilerin daimi ziyaretgâhi olan Nuruosmaniye himmet bekliyor.

Tavukpazarı sakinleri

Cevaplarımız

Soma İ. Hakkı Beye:

Şiiriniz güzel, şiir neşretmediğimiz için maalesef dercedemiyeceğiz.

Hindenburgun Hayatı

İhtiyar Mareşal

merasimde şarap içiyor

Almanya çetin bir imtihan daha geçiriyor. Yedi senedenberi bir muvazene ve ihtiyat âmili olan ihtiyar Mareşal Hindenburg yerine yeni bir reisisümmur intihap etmektedir. Bu işin ilk safhası muvaffakiyetsizlikle neticelendi. Çünkü mücadelede isimleri ileri sürülen dört rakipten hiçbiri kazanamadı. Bu rakipler şunlardır: Mareşal Hindenburg, müfrit milliyetperver Hitler, komünist Telman, milliyetperver ve çelik miğferliler namzeti Kaymakam Düsterberg.

Mareşal Hindenburg, seksen yaşını geçkindir. İhtiyarlığı hasebile Riyaseticümmur makamı için namzetliğini koymak istemiyordu. Fakat Hitlerin ve Hitler taraftarlarının son dereceye varan taşkınlıkları, Almanyanın vaziyetini tehlikeye sokmak istidadını gösteriyordu. Hükümetin, muhafazakârların, mutedillerin ısrarile tekrar namzetliğini koymıya muvafakat etti.

Çünkü, Hindenburg Almanyada Alman durendişliğinin, sikinet ve namuskârlığının bir timsali sayılır. Bu münasebetle hayatını burada mevzubahs etmeyi faydalı buluyoruz:

Hindenburg, 1870 deki Fransız Alman muharebesi başladığı zaman henüz mülâzim tayin edilmişti. İki sene süren bu harpte ciddiyet ve liyakatle vazifesini yaptı. Pariste, Alman ittihadı ilân edildiği zaman alayı namına bu merasime murahhas olarak iştirak etmişti. Harp bitti, o da garnizon hayatına avdet etti.

Ondan sonra askeri hayatında dikkate değer bir hâdiseler olmadı. Muhtelif rütbeleri kıdem sırasile kazandı ve harpten birkaç sene evvel tekaüt oldu. Fakat Hindenburg ordudan çekilmek istemiyordu. Onun bu arzusuzluğunu, Alman büyük erkânı harbiyesinden bir zata gönderdiği bir mektupta sorduğu şu sualden anlayabiliriz.

"Acaba bir gün hizmetimden yine istifade etmek isterler mi dersiniz?,"

Harbi müteakıp Başkumandan kıyafetile alınmış resmi

1914 de umumî harp ilân edildiği zaman "Jeneral" Hindenburg Hanovradaki küçük ve beyaz boyalı köşkünde oturuyordu. Seferberlik hakkındaki şayiaları duyar duymaz derhal şu telgrafı çekti:

"Hazırım!,"

Bu telgraf 1914 ağustosunun ortalarına doğru gönderilmişti. Fakat birkaç gün cevap alamadı. Nihayet ayın yirmisine doğru şöyle bir emir aldı:

"Münih garında Erkânı harbiye reisiniz Ludendorfa mülâki olunuz."

O, bu emre itaat etmek için yola çıkmak üzere iken ikinci bir emir geldi. Bu emir, onu Şark cephesi kumandanlığına tayin ediyordu.

Erkânı harbiye reisi yine Ludendorf'tu. Ağustosun tam yirmi üçüncü günü bu cephenin kumandasını filen ele almıştı. 26.ıncı günü akşamı meşhur Tanenberg zaferini kazanıyor, onu, 90 bin Rus askerinin batakliklarda boğulmasını intaç eden Mazurya muvaffakiyeti takip ediyordu.

Bu büyük zafar, Hindenburg

derhal günün adamı yaptı. Almanyada herkes onun ismile sarhoş oluyor, onu, bir ilâh gibi takdis ediyordu.

Birgün, bir merasimde maruf bir heykeltıraş kendisine şu sözleri söylemişti:

— Mareşal, heykeltıraşiyeye pek ziyade uygun çehre hatlarınız var!

İhtiyar Mareşal gülererek şu cevabı vermişti:

— Allah, Allah; halbuki Tanenbergten evvel hiç kimse bunun farkına varmamıştı.

Hindenburg, umumî harpte Şarki Prusyayı Rus istilasından kurtaran meşhur Mazurya batakliklarının dâhisidir. Vaktile Alman hükümeti, bu bataklikları kurutmak ve araziye ekilip biçilecek bir hale getirmek istediği zaman Hindenburg, çekildiği üzlet köşesinden derhal itiraz etmiş ve bundan vazgeçilmesini istemişti.

Almanya, bu sözü dinledi ve umumî harpte, bu batakliklar, Çar ordularının mezarı oldu.

Umumî harbin sonuna doğru Fransız cephesinde tesis ettiği meşhur Hindenburg hattı, düşman ordularının Alman toprağını çığnemesine mani olan yegâne hail olmuştur.

O, dürüst, namuskâr ve ancak vazifesini bilen bir adamdır. Geçen defa Reisisümmur intihap edildiği zaman kendisine ettirilen ve muayyen bir şekli ihtiva eden sadakat yeminine şu cümleyi ilâve etmişti:

"Allah müsaade ederse!,"

Hayatını harfi harfine tarif ettiğimiz bu büyük adam, şimdi Hitler gibi bir şarlatanın karşısında Cümhur reisliği intihabının ilk safhasını kazanamadı. Muazzam bir rey yekünü almamasına rağmen ekseriyet temin olunamadı. Şimdi tekrar 23 nisanda rey toplanması beklenilecek. Fakat bu defa onun kazanacağından hiç kimse şüphe etmiyor.

Dünya Garibeleri

Mahkemede Danseden Çıplak Kadın!

Berlin — Son zamanlarda, Alman mahkemelerinde sık sık hâdiseler olmakta ve rezilâne sahneler husule gelmektedir.

Bu sahnelerin tevali etmesi umumî bir tesir ve asabiyet uyandırmıştır. Meselâ dün, bir mağazanın camekânından bazı eşya çalmakla maznun olan genç bir kadın, hâkim huzurunda iken gayet garip bir harekette bulunmuştur. Bu kadın, gardiyanların dikkatsizliğinden bilistifade, sırtından mantosunu atmış ve içinde, vücudünün çıplak olduğu görülmüştür. Ortaya fırlayan çıplak kadın dansetmiye başlamıştır. Kadın, güçlülkle zaptedilmiş ve üç sene hapse mahkûm olmuştur.

Madam Lüdenborfun kitabı

Jeneral Lüdenborfun refikası madam Matilt Lüdenborfun bir çok Alman gazete ve mecmualarında makaleleri neşredilir. Bu son ay zarfında "Cezalarını görmiyen katiller" isminde bir eser daha neşretmiştir.

Eserin mevzuu şudur: Lüteri, Mozarı, Şilleri öldürenler Masonlardır. Lüteri, Melankton zehirlemiştir. Mozarı, Saliyeri isminde bir İtalyan katletmiştir. ve Şilleri en aziz ve en iyi dostu olan Göte öldürmüştür. Alman mason locaları bu cinayeti daima gizlemişlerdir.

Bu eser otuz bin basılmış ve birkaç gün içinde satılarak ikinci tabına başlanmıştır.

Meşhur Alman şairi Götenin yüzüncü seneyi devriyesi şenlikleri yapıldığı bir zamanda, Jeneral Lüdenborfun refikasının bu eseri büyük dedikodulara sebep olmuştur.

İsveçte Muthiş Bir Vak'a

Oslo — İsveç hükümetinin Cenevredeki beynelmilel mesai bürosu murahhası M. Haylmar fon Sidav, geçen gün evinin bir odasında öldürülmüş olarak bulunmuştur.

İsveçin maruf bir siması olan bu zatin apartmanı yanında, evin iki kadın hizmetçisi yine öldürülmüş olarak bulunmuşlardır. İlk tahkikat, zabıtaya cinayeti örten esrar perdesi hakkında bir fikir vermemiştir. Fakat elde edilen bazı deliller cinayetin saiki ve canı hakkında şayanı hayret bir netice doğurmuştur. Meğer bu zati öldüren kendi oğlu imiş.

Katil, hukuk tahsil eden bir talebedir. Bu genç, babası ile karısı arasında gizli bir münasebetten şüphe etmekte ve bu şüphenin tesiri ile bir deli gibi hareket etmekte idi. Hadiseden sonra bir otele çekilmişti. Az sonra odasına girmiş ve karısını öldürmüştür. Katil, pencereden kaçmıştır.

Yeni Neşriyat

İlk Aşk

İvan Turgeniyef'in meşhur eserini Haydar Rifat Bey (İlk aşk) ismi altında tercüme ve neşretmiştir. Tercümede muvaffakiyet ve selâset, eserin edebî kıymetini bir kat daha arttıracak kadar kuvvetlidir. Karilerimize hararetle tavsiye ederiz.

Konya Ve Adanada Spor Adana Futbolcuları Bayramda Kıbrıs Gidecekler

Konya (Hususi) — Şehrimizde spor varlığı gittikçe geniş bir faaliyet çerçevesi dahiline girmektedir. Bilhassa futbol itibarile oldukça terakki vardır. Son haftanın futbol şampiyona maçlarını kısaca hulâsa ediyorum:

Lise takımı, san'atler mektebi takımile karşılaştı ve galip geldi. Muallim mektebi takımı da muhtelit ortamektep takımını mağlûp etti. Mütteakiben Gedikli takımı - Alay İdman Yurdu müsabakası yapıldı ve Gedikli galip geldi. Günün en mühim müsabakası Askeri Ortamektep ile İdman Yurdu arasında idi. Bu müsabakayı seyretmek için gelen seyirciler tribünleri doldurmuşlardı. Müsabaka beklenildiği gibi heyecanlı oldu ve nihayetine kadar aynı heyecan devam etti. Neticede Askeri Ortamektep güzel ve yüksek bir oyundan sonra iki sayıya karşı beş sayı ile galip geldi.

Son günlerde İzmir ve İstanbuldan şehrimizdeki takımlara müsabaka teklifleri yapılmıştır. İdman Yurduna yapılan bu müraعاتlar, Kurban Bayramında şehrimizde müsabakalar icrası teklifinden ibarettir. Henüz müspet veya menfi bir cevap verilmemiştir.

Diğer taraftan şehrimize Adanadaki Torosspor Kulübünden de bir müsabaka teklifi yapılmıştır. Verilen haberlere göre Torosspor kulübü 23 temmuzda şehrimize gelmek ve bizim sporcuların geçenlerde Adanaya yaptıkları ziyareti iade etmek niyetindedir.

Adanada Faaliyet

Adana (Hususi) — Son bir ay zarfında burada spor hareketleri dolgun bir manzara göstermektedir. Futbol müsabakaları hararetili şekilde devam et-

mektedir. Ayrıca spor seyahatleri tertibi için de kuvvetli bir teşebbüs vardır. Ezcümle mntakamızın en kuvvetli oyuncularından bir takım teşkil edilecek, bu takım Çukurova ismini alarak Kurban Bayramında Kıbrıs bir seyahat tertip edecektir. Takıma eski millî takım oyuncularından İsmet, Rağıp ve Âli Beylerde dahil olacaklardır. Bu seyahat teşebbüsü burada büyük bir alâka uyandırmıştır. Spor meraklısı olanlardan birçoğu bu seyahate seyirci sıfatile iştirak arzusu göstermişlerdir.

Diğer taraftan atletizm hususunda da yeni bir teşebbüs vardır. Mntakamız kulüpleri arasında umumi mahiyette atletizm müsabakaları tertibi için teşebbüse girişilmiştir. Kulüplerdeki atletlerimiz şimdiden hazırlık idmanlarına başlamışlardır. Torosspor Kulübü de kendi namına bir tahammül koşusu ve bir de bisiklet müsabakası hazırlamaktadır.

Kara Alinin Güreşi

Akhisar, (Hususi) — Civar kaza ve köylerden gelen binlerce halkın huzurunda meşhur Türkiye başpehlivanı Kara Ali ile rakibi Manisalı Rifat pehlivan karşılaştılar.

Güreş çok çetin ve heyecanlı oldu. Bir buçuk saat devam eden heyecanlı bir boğuşmadan sonra rakipler berabere olarak ilân edildiler.

Dinarlı Mehmet, İsmail ve Ali pehlivanlar rakiplerini mağlûp ettiler.

İzmir Muhtelili Ödemiştir

İzmir 18 — (A.A.) — İzmir muhtelili bugün Ödemiş muhtelili ile bir maç yapmak üzere Ödemiş gitmiştir. Bugün yalnız ikinci takımlar arasında müsabaka icra edilecektir.

Zengin Geçen Bir Cuma Dün Bir Çok Futbol Maçı Seyrettik

İstanbulspor - Anadolu maçından canlı ve heyecanlı bir vaziyet

Dün yeni ilkbaharın ikinci güzel cuması idi. Hava sakin, açık, yağmursuz ve tozsuzdu. Bu sebeple gerek Taksimde, gerekse Kadıköyünde birçok futbol maçı seyretmek fırsatını bulduk. Taksimden başlayalım:

Taksim stadyomunda dünün ilk maçı İstanbulspor - Anadolu arasında yapıldı. Maç, sonuna kadar sarı siyahlıların hakimiyeti altında geçti ve Anadolu takımı (8) gol yiyerek mağlûp çıktı.

İkinci maç Beşiktaş - Süleymaniye arasında yapılacaktır. Fakat Beşiktaş kulübü resmi likten ayrılmak ve Olimpiyat likine iştirak etmek kararını verdiği için dünkü maça gelmedi. Bu suretle resmi lik esasından sarsılmış oluyordu.

Bu yapılamayan lik maçından sonra Olimpiyat maçlarına geçildi ve Galatasaray ile İtalyan birinci takımları karşılaştı. Hakem Emin Beydi. İki takım da en kuvvetli kadrolarile sahaya çıkmıştı. Maçın ilk on dakikası iki tarafın da seri ve mütevazin hamleleriyle geçti. An-

Dün en çok gol giren Anadolu kalesinin kalecisi

cak 13 üncü dakikada basının kuvvetli bir şutunu İtalyan müdafii elile durdurduğu için penaltı cezası verildi ve bu suretle Galatasaray ilk golünü attı.

Maamafih bu gol İtalyan takımının cesaretini kırmadı. Devrenin sonuna kadar kuvvetli, seri bir oyun gösterdiler. Fakat devrenin sonlarına doğru Galatasaray ikinci golünü de atmaya muvaffak oldu.

İkinci devrede İtalyanlar daha inkişafli bir oyunla işe başladılar. İki taraf mütevazin bir halde idi. Tesadüfe bakınız ki bu devrenin 13 dakikasında da İtalyanlar ilk golü attılar. İtalyanların bu ilk golünden sonra oyun şiddetlendi ve sinirli bir vaziyet aldı. Bu sırada İtalyanlar ikinci ve biraz sonra da üçüncü gollerini yaptılar. Galatasaray artık mağlûp vaziyette idi. Kurtulmak için çok uğraşıyordu. Nihayet bir gol daha yaparak oyun 3-3 berabere vaziyette sonuna erdi. Galatasarayın biraz çalışmasını temenni ederiz.

Kadıköyünde

Dün Kadıköy sahasında evvelâ Fener küçükleriyle Göztepe

Amerikan mektebi takımı karşılaştı ve Fenerliler kazandılar.

Sonra Fener (2) ile Bakırköy İdman Yurdu karşılaştı ve (1-1) beraberlikle bitti. Mütteakiben Altınordu ile Hilâl oynadı ve Hilâl (1-4) kazandı.

Bundan sonra yapılan Moda-Kurtuluş maçında Kurtuluş (3-0) galip geldi.

Bu maç bittikten sonra günün en mühim müsabakası Fenerbahçe ile Pera takımları arasında yapıldı. Oyun başlarken Fenerliler çok gevşek davranıyorlardı. Fakat gittikçe inkişaf eden Fener oyuncularını bu en mühim müsabakayı beş golle bitirmeye muvaffak oldular. Pera muhacimleri ise ancak bir gol atabilmişlerdi.

Voleybol

Dünkü Voleybol maçlarında Fenerbahçe, Kasımpaşayı, Beşiktaş Eyip takımını, Galatasaray da Süleymaniye'yi mağlûp ettiler.

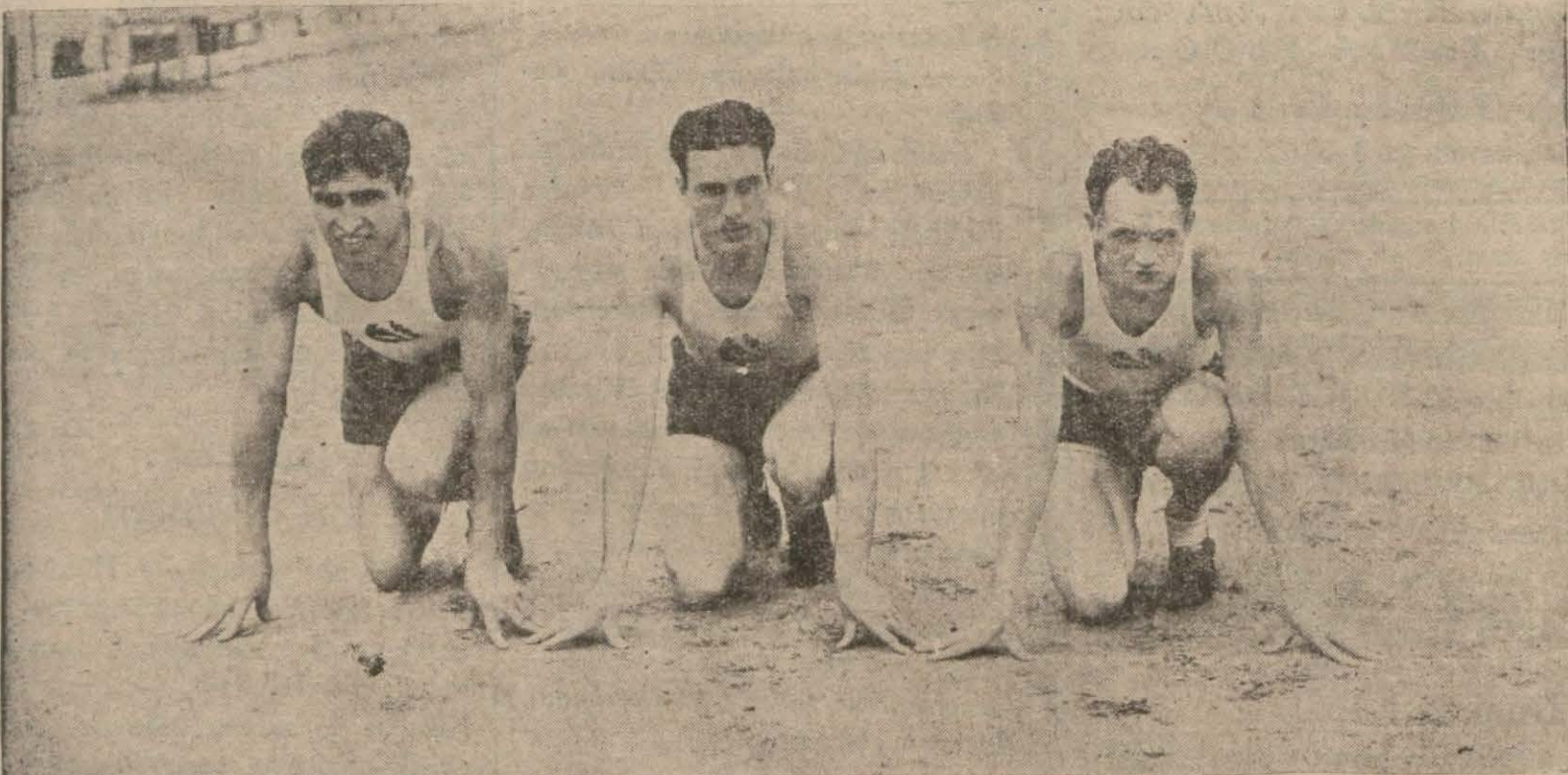
Güreş Müsabakaları

Mntaka güreş birinciliklerine dün Beyoğlundaki salonda (27) güreşçinin iştirakile başlanmıştır. İlk iki siklette 56 kilodan Vefakumkapıdan Rıza 79 kilodan Yusuf Kenan birinci gelmişlerdir.

Gelecek Ay Mühim Maçlar Yapılacak

Önümüzdeki Nisan ve Mayıs ayları zarfında şehrimizde mühim futbol müsabakaları seyredeceğiz. Bu müsabakalar maruf ecnebi takımlarile şehrimiz takımları arasında yapılacaktır. Şehrimize gelecek olan ecnebi takımlarından birisi Fransanın Rasing takımındadır. Bu takımla birlikte meşhur futbolcumuz Vehabın da şehrimize geleceği haber alınmaktadır. Diğer takımlardan birisi Macarların Milli B. takımı, öteki de İngilizlerin meşhur Vestham takımındadır. Müsabakaların günleri ve adetleri henüz tespit edilmemiştir.

Onlar Nasıl Çalışıyorlar?

Bu resimde gördüğünüz atletler Amerikan maruf sinema yıldızlarıdır. Bu gençler önümüzdeki 932 Olimpiyat müsabakaları için hazırlık idmanları yapıyorlar. Orval Marten, Şarl Sansom ve Dik Noas isimindeki bu üç sporcu yıldızın resimde gör-

düğünüz çalışma yeri Los Ancelostaki maruf Kalizeum stadıdır. Bunların üçü de sürat koşucusudur. Mensup oldukları kumpanya, müsabakalarda kazandıkları takdirde kendilerine mühim miktarda mükâfat verecektir.

HARUNÜRREŞİT

42

Yazan: * *

Tarihin Esrarengiz Sayfaları

— Emirülmüminin yalnızdı, beni karşısına aldı, iltifat buyurdu, hatırımı sordu, tıpkı sizin gibi karlımla alâkadar oldu ve sonra: "Seni birde ben evlendireyim. Fakat nikâh ile talâk birbirini takip edecektir. Burada evleneceksin!", de di. Bir saat geçip geçmemiştir ki üstümde bu maşlah vardı ve ben sokakta bulunuyordum.

Zübeyde, dudaklarını ısırıldı. Kocasının Behlül ile ne çeşit eğlendiğini anlamıştı. Yalnız bir noktayı tanzih ettirmek istiyordu. Hult Harunun sarayı salonlarında bu meşhur serseriye teziç ettiği ve müteakiben tatlik ettirdiği kadın aceba kimdi? Maceradan sonra o kadın yine sarayda mı kalmıştı?

Zübeyde, kendi kocasının bir sağdıç gibi pek yakından ve pek derinden alâkadar olduğu o izdivaç hâdisesinin diğer tafsilâtını hayalen buluyordu. Binaenaley Behlülü daha fazla zorlamadı, kısa bir sual yaptı:

— Kimi aldın ve boşadın?

— Bir kadını Mevlâti, fakat ismini sormadım. Malûmya, kadın, bir elmaya benzer. Rengi değişir, şekli değişir, bazan da mayhoş olur amma elmalıktan çıkmaz. Emirülmüminin hazretleri de bana bir dilim elma sunmuşlardır.

— Zekâvetin kadar zarafetinde var. Seyyidenizin önünde bütün kadınları bir tutuyorsun. Akılının eksikliğine inanmasam bu cüretini sana çok ağır surette ödetirdim.

— İrham aleyye mevlâti, ne dediğini bilmiyorum.

— Evlenmeyi, boşanmayı biliyorsun da terbiyeli konuşmayı mı bilmiyorsun.

— Ben mürebbl görmedim Mevlâti, ot gibi doğdum, ot gibi büyüdüm, kusuruma bakmayınız.

— Beni bir elmaya benzettiğini affedeceğim. Lâkin Hult sarayında alıp boşadığın kadının ismini söyleyeceksin.

— Vallahi bilmiyorum, tallahi bilmiyorum.

— Nasıl olur Behlül, bir adam, alıp boşadığı kadının adını öğrenmez mi?

— Emirülmüminin yanımda idi, nikâhımızın çabık çözülmesi için beni sıkıştırıyordu, o telâş içinde kızın ismini soramazdım ki. — Nikâhta erkekle kadının ismi zikrolunmak şarttır. Sarayda bu şarta riayet olunmadı mı?

— O nikâh başka nikâhtı, o zıfat başka zıfatlı!

Zübeyde kaşlarını çatarak uzun bir mülâhazaya daldı. Nedit itihaz etmek istediği şu alık erkek, kocası tarafından da aynı şekilde istihdama lâyık görülmüştü. Demek ki kendisi ve Harun, aynı emleri, aynı temayülleri, aynı zevkleri taşıyan adamlardı. Bu, ailevi yakınlıktan mı, ruhl karabetten mi doğuyordu? Niçin o da, kendisi de hep bu çeşit düşünceler ve eğlenceler içinde yuvarlanıyorlardı? Acaba Emir ve Emire olmak, behemehal süfli zevklere incizap göstermeği mi icap ediyordu?

Güzel Melike, gözlerini kapıyarak Behlülün saraydaki evlenme keyfiyetini tehayyüle başla-

mıştı. Dünyanın yarısına hâkim olan koca bir şehinşah, yer yüzünün biricik Halifesi Harun, işte şerefini unutup, haysiyetini unutup, mevkini unutup ve Bağdatlı bir serseriye elile bir halayığın kucacağına götürüyordu. Bu, nasıl bir duygudan doğan küçüklüktü? Harun, ne sebeple böyle bir manzaraya şahit olmak tenezzülünü gösteriyordu? Zübeyde, bu suale cevap ararken kedisinin de aynı tasavvuru beslediğini düşündü ve bu nokta üzerinde tevakkuf etmekten sıkıldı.

Maamafih onun kafatası içinde başhyan niçinler gittikçe çoğalıyordu. Kendisinin de, kocasının da yaptıklarını, yapmak istediklerini; manevî temizlik mefhumuna karşı gösterilen kayıtsızlığı makul bir sebebe raptedemiyordu. Onlar için hayat, bir sürü fazihadan ibaretti. Gençliklerinden, daha doğrusu çocukluklarındanberi dünyanın tek bir mihver etrafında döndüğüne, o

mihverin de çılgınca gülmekten ve sürekli sarhoşluklar içinde kendilerini unutmaktan ibaret olduğu inanmışlardı. Sınırların yorulmadığını, etlerinin hamurlaşmadığını, gözlerinin mahmurlaşmadığını gün yoktu. Birbirlerinden bu yorgunluğu almadıkları günlerde ve gecelerde bin bir türlü tavizler temin ederek yine tenlerini bitkin bir hale getiriyorlardı, yinemahmurlaşıyorlardı. Şimdi büsbütün yeni bir yola dökmüşlerdi. Yorulmak için başkalarının yorulduğuna şahit olmaktan başlayarak aklın kabul edemediği şekillere bürünmek ve hayattan o yolda kâm almak.. Harun, bu yolda da kendisine teveffuk etmişti ve Behlülü, huzurunda evlendirmek suretile ilk muvaffakiyetli adımı atmıştı. Zübeyde için, hırs ile bu yolu takip etmek kocasının izinde yürümek artık bir borç oluyordu.

(Arkası var)

Bugün akşam saat 21,30 ta
AYNARÖZ KADISI
Halk Gecesi
Yakında:
SAATÇI
İkinci musikkil komedi
22 Mart salı günü akşamı Göte gecesi
Büyük ihtifal temsile saat 21 de.

ECONOMU OPERET HEYETİ
FRANSIZ TIYAROSUNDA
Bu akşam saat 21.30 da ilk defa olarak
VAGABOND TON AFTERO

Şehzadebaşı Raşit Rıza Tiyatrosunda
Bu akşam saat 21,30 da
LADAM O KAMELYA
Piyas 5 perde
Aleksandr Dümufisin layemat eseri
Zabitan, muallim ve talebeye tonzilat. kartlar muteberdir.

ASRİ SINEMADA
BAHRİYELİ ŞARKISI
(Coeur de Marin)
Bugün ve yarın saat 16 1/2 matinesinde
FEVKALÂDE VARYETE NUMARALARI

ŞIK SINEMA
Mevsimin en güzel Fransızca sözlü opereti
PRENSES EMRİNİZ
LILIAN HARVEY
ve HENRY GARAT
tarafından temsil edilen muazzam film

"YANIK KALPLER," filminde "MARLENE DIETRICH," in güzel aşığı GADRY COOPER
Şayanı hayret bir kadın olan...
SILVIA SIDNEY'in iştirakile temsil ettiği
TEHLİKELİ YOLLAR
(Les Carrefours de la Ville)
Tamamen Fransızca sözlü filminde bütün kadınları meftun edecektir.

GLORYA'da bu akşam GLORYA'da
ANDRE LUGUET ve TANIA FEDOR
AŞK ve ASALET
(Si l'Empereur savait ça)
Avusturya sarayında bir skandal
İlaveten: TAHELBAHIRLERİMİZİN İtalyada Monfalcone tezgâhlarında inşası ve denize indirilmesi

Dilbor MARY GLORY'yi bir "KÜÇÜK DAKTILO," halinde gördünüz. Yakında zengin bir varis olarak ve "GEL EVLENELİM," filminin mübdei FERNAND GRAVEY ile beraber pek muvaffak olduğu
DÜŞES OLACAKSIN
(Tu seras Duchesse)
Hayretbahş Filminde Göreceksiniz

Yakında MAJİK SINEMASINDA
İZDİVAÇ LİTED ŞİRKETİ
(Mariage Limited-ŞE m. b. H.)
VERNER FÜTTERER, GEORG ALEXANDER, CHARLOTTE SUSA, TRUDE BERLİNER tarafından temsil edilen neşeli ve musikkil bir operet.

Kan Muayenesinde Elde Edilen Bir Muvaffakiyet

Bir Çocuğun Hangi Ana Ve Babadan Olduğunu Anlama Mükün Oluyor

Almanya'da yeni bir müessesese vücude getirilmiştir. Bu müessesese kan tabli etmek suretile bir çocuğun ana ve babasından miras kalan vasıfları, gayet hassas aletler vasıtasile meydana çıkarılmaktadır.

Meselâ Amerikada, Lindbergin çocuğunu bir takım haydutlar dağa kaldırdılar. Yarın bu çocuk belki bulunacaktır.

Fakat ana ve babasını daha şimdiden kemirmeye başlayan bir şüphe doğacaktır ki bunun önünü almak mümkün olamaz.

— Acaba iade edilen çocuk hakiki çocuğumuz mudur? Öyleyse! Haydutlar belki de kaçırdıkları çocuğa benzeyen diğer bir çocuk tedarik edebilir ve bunu öbürünün yerine Lindberge iade edebilirler. Almanya'da vücude getirilen bu müessesenin başlıca hizmeti, bu gibi dolandırıcılıkları derhal meydan çıkarabilmektedir. Çocuğun kanile Linbergin ana ve babasının kanları muayene edilmez ortada bir sahtekârlık olup olmadığı derhal anlaşılacaktır.

Muayenede sıra bekleyen kadınlar ve çocukları

Bunun haricinde çocuğun ailesinden herhangi bir hastalık veya hastalığa yakalanmak kabiliyeti tevarüs edip etmediği de kolaylıkla anlaşılabilir. Bundan başka, gayrimeşru çocukların mahiyeti de derhal meydana çıkarılabilmektedir.

Dört İnsan Katili Nasıl Öldürüldü?

(Bağ tarafı 1 inci sayfada)
olmazsa yarın, dağlarda uyuşarak köylere incek olan şakinin behemehal diri veya ölü yakalanmasını bildirdi. Muvaffak olcuklara mükâfat vado'uddu.

Takibat başlıyalı 46 gün olmuştu. Nihayet iki gece evvel Güzel Yusufun izi bulundu. Dağlarda dolaşmaktan perişan bir hale gelen şaki Acem köyüne gelmişti. Bundan öbür tarafını Acem Belediye Reisi Kadir Efendiden dinleyelim:

— Güzel Yusuf, alaturka saat dokuzda Mevlüt oğlu Pirinin kapısına gelmiş ve sarsıma başlamıştı. Kapiya, ev sahibesi koşmuş ve sormuş:

— Kim o?

— Benim acele et te aç!

Kadın, güzel Yusufu sesinden tanıdı. Hem oğlu Salim Efendiye koşmuş, uykudan uyandırarak vaziyeti anlatmış ve:

— Kalk bak ve düşün, demiş.

Salim Efendi eski bir jandarma çavuşudur. Tereddüt etmeden tehlikeli misafirini içeri almış, sobayı yaktırmış, karnını doymuş. Güzel Yusuf, günlerdenberi hasret çektiği bu sıcak ev köşesinde gerine gerine istirahat ederken de geçirdiği macerayı anlatmış, nasıl kaçtığını, yardım edenleri, ismini söylemediği hapishane arkadaşının verdiği silâhı hep söylemiş, bu arada, eline bir de İngiliz bombası geçirmiş. Maksudı, Kırgıda bulunan dört kişiyi temizlemek sonra Adana yolile Halebe geçmek imiş.

Daha evvel Suriyeye kaçmak istememesi de bu dört düşmanını arkada sağ bırakmamak imiş. Güzel Yusuf gece Salim Efendinin nezdinde kalmış. Ertesi sabah Salim Efendi bir bahane bulmuş, evde kalırsa eş dost

gelip kendisini göreceğini söylemiş ve bu fırsattan bilistifade dışarıya çıkmış, doğru bana geldi, vaziyeti anlattı.

Derhal Aksaray Valisi Ziya Beye bir tezkere yazdım.

Vaziyetten haberdar ettim. Fakat vilâyetle köyün arası 10 saat kadardır. Gelecek jandarm müfrezesine intizaren köy delikanlılarına silâh vererek biz de bazı tertibat aldık.

Bunun üzerine Salim evine döndü ve o gece Güzel Yusufu kaçıracaktı. Güzel Yusuf evden ayrılmadan evvel Salim sokağa çıkacak, birisini görürse yüksek sesle konuşacak, görmezse öksürecekti. Tayin edilen zaman geldiği vakit Salim dışarı çıktı ve öksürdü. Akabinde de Güzel Yusuf dışarı fırladı. Elinde bombası vardı.

Köyden yüz metre kadar uzaklaşır uzaklaşmaz: O sırada vak'a mahalline yetişen jandarmalar kendisine dur emrini vermişlerdir. Fakat dinlemeyince silâh ve bombasını kullanmasını vakit bırakmadan tepelmişlerdir. Yusuf başlıca ayağından, kalbinden, kafa tasından olmak üzere yedi yerinden yaralanmış ve derhal ölmüştür.

O. Z.

Irak Banknotları

Bağdat (Hususi) — Hükümetin Londrada bastırıldığı yeni evrakınaktiye sandıklarına buraya gelmiş ve bankaya konmuştur. Nisanın birinden itibaren yeni evrakı naktiye tedavüle çıkarılacaktır.

Burada ticarî mehafil henüz İngiliz lirasının vaziyeti tavazub etmeden yeni evrakı naktiyenin tedavüle çıkarılmasını doğru bulmamaktadır.

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ...

Abdülhamit, İddia Ediyor Ki Kendisi Meşrutiyet Taraftarıdır

Bu Rejimde Hükümdarın Mes'uliyeti Daha Az Olurmuş

NAKIL ZIYA ŞAKIR

Her hakkı mahfuzdur

— 264 —

Abdülhamit, (Yavuz) ve (Midilli) nin uğradığı akıbet için: — Bu gemilerin böyle manasızca harice çıkıp bu felâkete uğramaları, boş değil. Almanların bir plânı olmasın.. kim bilir, belki de İngilizlerin parmağıyla yapılmış bir iştir.

Diyor.

Gazetelerin Ayan Reisi Ahmet Rıza Beye karşı aldıkları muhalif vaziyete, Abdülhamit için için gülüyor. Hele (Damat Ferit Paşa) nin böyle siyaset işlerine karışmasına hayret ediyor. Bu münasebetle, yine uzun uzadıya Ahmet Rıza Beyden bahsetti. Fakat, evvelce söylediklerinden farklı olarak Ahmet Rıza Beyin pederi için: (İngiliz Ali Beyi, ben hizmetimde kullandım.) ve Ahmet Rıza için de (Bursaya Maarif Müdürü oldu. Bir iftiraya uğradı. Güya Maarif sandığından (elli bin kuruş ihtilâl) etmiş. Bunun üzerine dava etti. O zaman Maarif Nazırı Münif Paşa idi. Bununla çok uğraştı. Davası mesmu olmayınca kızdı, Avrupaya kaçtı.)

Dedikten sonra:

— Eh.. Felâket insanlara mahsustur. Buna, çare yok... Allah rahimdir.

Dedi ve derin bir göğüs geçirdi.

26 Kanunusani 1918

Abdülhamit bugün söz arasında (Maslak) köşkünü sena ediyordu. Köşkün havasından, suyundan, manzarasından ve sair muhassetlerinden bahsettikten sonra:

— Hatta, Mithat paşa ile sadrazam Ömer Rüşti paşayı ilk defa orada görmüştüm.

Dedi. Ve sonra paşalarla kendisi arasında geçen mülâkâtı hikâye etti. Evvelce de bahsettiği bu mülâkât hakkında bugünkü sözler farklı ve daha ehemmiyetli olduğu için aynen kaydediyorum.

— Biraderim Sultan Muradın hastalığı üzerine bana gelmişlerdi. Bana sordular:

(— Hükümet şekillerinden hangisini tercih buyursunuz. Meşrutiyet mi, yoksa mutlakiyeti mi?..) Dediler. Ben de kendilerine cevaben (— Avusturya İmparatoru, Macaristana gider, başına Macar şapkası giyer, (Macar) olur. Avusturyaya gelir, oralı olur. Bu misali getirmekten maksadım, yani bir gemi kaptanı nasıl ki icap eden hâle göre gemisine kumanda verir ve idare ederse ben de kumanda mevkiine gelince, memleketin selâmeti hangi idare şeklinde olduğuna kanaat hâsil edersem ve hangi idareyi hayırlı görürsem, onu ihtiyar ederim.) Dedim... Onlar, benim bu cevabımı kâfi görme-

diler. Vakiâ bunu bana hissettirmediler amma ben anladım. Fikrimi daha açıkça söylemek icap etti. Onun için şu sözleri de ilâve ettim:

— Benim şimdiki kanaatim, (şekli meşru) olan (meşrutiyet) tedir. Çünkü (mutlakiyet) idaresinde, iyi kötü her işte mesuliyet, hükümdara aittir. Vükelâ ve diğer alâkadarlar, hiçbir mesuliyet kabul etmezler. Fakat meşrutiyette böyle değildir. Hükümdar daha az mes'uliyet altında kalır. Bütün mes'uliyet, vükelâyâ racidir. Dedikten sonra güldüm. Mahza lâfife olsun diye: (— Bilmem amma, kelki bu, sizin işinize gelmez.) dedim. Onlar da güldüler... Sonra ben de onlara: (— Eh, söyleyin bakalım. Bu bapta sizin fikriniz nedir?) Diye sordum. Rüşti Paşa fikrini açıkça söyledi. Onun düşüncesi, bizde daha meşrutiyet olamayacağı merkezinde idi... Lâkin bilâhare diğerleri, birer mevki sahibi olmak için teşebbüsatta bulundular. Fakat emin olunuz ki, bütün bu teşebbüsler, hep kendi menfaatlerini teminden ibaretti. Nitekim Meclis toplanarak işe

başlandığı zaman, bunun birçok âsarı da açıktan açığa göründü. Eğer o zaman meşrutiyet taraftarlarında bir kabiliyet olsaydı, Meclis açıldıktan sonra ben kapatmak istesem bile buna mâni olurlar ve meşrutiyeti yaşatmak için fadâyı can ederlerdi.

Dedi ve birdenbire bu bahsi burada bırakarak başka bir mevzu geçti. Ve bunda da şayanı hayret bir mütelea serdetti:

(Arkası var)

Sinema Ve Tiyatrolar

ALKAZAR	— Şehir ışıkları
ALEMDAR	— 27 No. Casus
ARTİSTİK	— Kiral eğleniyor
A S R I	— Bahriyelî şarkısı
ELHAMRA	— Daha ilmedin mi?
ETUVAL	— Göl Cehennemi
GLORYA	— Sevkiiden sonra
HİLAL	— İlahîlerin sevgilis
KEMAL B.	— Volga sahillerinde
MAJİK	— Sally
MELEK	— Solmuş güller
MİLLİ	— Aşıklar klübü
OPERA	— Çingene hırısı
ŞİK	— Prenses emrîna
Kadıköy Süreyya	— Büyük İhtiras
Üsküdar Hale	— Esir Melike

Yelkenli Gemiler

Buharla İşliyen Vapurların Yerine Kaim Oluyor

Buhar kuvvetile işliyen vapurların terkedildiğini söylersek belki hayrete düşmezsiniz. Fakat bu vapurların yerine yelken gemileri ikame edildiğini haber verirse herhalde şaşıracaksınız. Hâdisi doğrudur. Londra tacirlerinden bir kısmı, nakliye ücretinin ucuz olmasını temin için Avustralya ile İngiltere arasında nakliyatı yelkenli gemilerle yapmaya karar vermişlerdir. Şimdi Avustralya limanlarından hareket eden yirmi tane büyük yelkenli gemi İngiltereye 80 bin ton buğday getir-

Buzlar Arasında

Baltık Denizindeki Gemiler Yerinde Sayıyor

Avrupanın Şark ve Şimal kısmını işgal eden Baltık denizi bu mevsimde kalın buz tabakalarile örtülmüştür. İngiliz gazetelerinin verdiği malûmata göre birçok İngiliz ve Alman gemileri şimdi oralarda buz tabakaları arasında sıkışmış, kalmış bir vaziyette bulunmaktadır. Bir çok buz kıran gemisi bu gemileri kurtarmak için uğraşmaktadır.

mektedir. Bu suretle kömür parasından tasarruf edilecek ve buğday daha ucuz satılacaktır.

Resminizi Bize Gönderiniz,

Size Tabiatınızı Söylüelim...

ŞÜKRÜ BEY: Hususiyetlerini belli etmek istemez. Keturkiye riayet eder. Usul ve merasime ve intizam kuyudatına bigâne kalmaz. Bazan muayyettir. Nümayiş-kâr hareketlerde bulunmaz, şarlatanlık yapamaz.

bulunmaz, şarlatanlık yapamaz.

Fotoğraf Tahsil Kuponuna
11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

MEHMET BEY: Mütavazi ve samimidir. Şahsına atfettiği ehemmiyet muhit ve muhatabını izar edecek mahiyette değildir. İsrraftan içtinap eder. Parayı biriktirmesini bilir.

İş üzerinde renksizlik göstermez, sebatkârlığa mütemayildir.

BİZİM DAKTILO

Bugünün Romanı

51

Yazan: Z. Şakir

Gençler ve yaşlılar ayrı guruplar halinde saat bire kadar salonda vakit geçirdikten sonra yemeğe oturduk. Koca masa, âdeta dolmuş gibiydi. Ne yalan söyleyeyim, yeni girdiğim bu hayatta ve bilhassa yemek esnasında bir pot kırmamak için çok dikkat ettim.

Amca Bey, ne kibar, ne temiz düşünceli adam. Ben, mütevazî mevkiimi muhafaza etmeye çalıştıkça, o daima bana müsavî muamele gösterdi ve hatta sofrada, hala hanımla kendi arasına oturttu. Büyük bir neşe ile yenilen yemek epeyce uzun sürdü.

Yemekten sonra yine salonda toplandık. Muhtelif guruplara ayrıldık. Neclâ modelleri getirdi. Sabiha, o, ben; üçümüz başbaşa vererek güzel bir rop intihap ettik. Yaptığımız hesaba bakılırsa, bize birer de iskarpin parası kalacak.

★

Amca Bey, evvelâ Avni, sonra da Ferdi ile birer parti bezik oynadıktan sonra ayağa kalktı.

— Haydi bakalım çocuklar.. Biraz da müzik... Kulaklarımızın hakkını da verelim.

Diye haykırdı.

Neclânın annesi müdahale etti:

— Kuzum Neclâ.. Gene o ağır parçaları koyma...

Sonra, hala hanıma dönerek: — Ayp değil ya, (tango) ya bayılıyorum. Eğer genç olsaydım, fasıla vermeden tango oynardım.

Derdemez, amca Bey bir kah-ha koyverdi.

— İşliyor musun ağabey.. Yengem, gençlerin arasında ihtiyarlığım itiraf ediyor. Aman yarabbi, kadınlığın ezeli düsturuna karşı ne büyük muhalefet...

Halet Hanımın Neclânın annesi, itiraz ettiler:

— Ee, herşeyin doğrusunu söylemeli.. Artık bebek değiliz ya... Boyumuza beraber evlâtlar yetiştirdik.

Amca Beyin şakacı sesi yine duyuldu:

— Sen şöyle bir tarafa dur, hemşire... Fakat yengem, maşallah...

Cümleyi, Hacı Bey tamamladı: — Herdem tazedir.

Gramofonda, (Tango, Arjantin başlaması, sözlere nihayet verdi.

Hemen amca Bey kalktı. Öntüme geldi. Şatafatlı bir eda ile eğildi. Aman ya rabbi, az kalsın düşüp bayılacaktım. Vakiâ biraz tango yapabiliyordum. Fakat ancak, arkadaşlar arasında... Şimdi böyle, oldukça kibar insanlar, sonra bu hayat içinde yoğrulmuş gençler içinde dansa kalkmak?..

Fakat kalkmamak, bilmiyorum demek daha ayp olmayacak mı idi.. Derhal kalktım. Amca Beyin kollarının arasına girerken, kulâğına eğildim:

— Bilmediğim birşeyi hatırlam için yapıyorum. İstirham ederim, beni idare ediniz.

Dedim. Amca Bey, hiç yüzüme bakmadan:

— Kendinizi tamamen bana terkediniz.

Cevabını verdi ve beni zarafetle kavriyan kollarının bütün irade ve hâkimiyeti arasına alarak, tangonun müselsel nağmelerile dalgalana dalgalana üç adım geri çekildi.

Birdenbire çiftler çoğalıyordu. Neclâ, Ferdi ile, Sabiha Avni, ile, Nuri, Neclânın annesile kalkmışlardı. Hala hanım, Hacı Beye sesleniyordu:

— Ayol, ağabey.. Kala kala biz kaldık. Haydi, biz de seninle kalkalım.

Hacı Bey, bağdaş kurar gibi oturduğu geniş ve rahat koltukta, başını arkasına dayayıp gözlerini, dönen çiftlere doğru süzerek:

— Benden geçti Fitnat.. Var, sen kendine başka bir eş ara..

Diyor ve seyrek fasılalarla çığarasından uzun nefesler çekiyordu.

Amca beyden sonra Ferdi ile dansettik. Ve anlaşılıyordu ki bütün erkek sırasını ikmal edecektik. Hemen Neclânın yanına gittim:

— Neclâ, bugün çok rahat-sızım. Rica ederim, beni dansa kaldıran olursa bir tertiple mâni ol.

Dedim. Ben bunu söyler söylemez Neclâ ne yapsa iyi?.. Hemen ellerini boru gibi ağzına dayadı:

— Muhterem Beyefendiler!.. Kevser Hanımefendi rahatsızdır. Onunla dansa talip olan varsa parmak kaldırsın.. Kendilerine pekâleti deruhde ettiğim için lütfen beni kabul buyursunlar...

Ben, ellerimi yüzüme kapıyarak:

— Aaaa...

Diye haykırırken, herkes katıla katıla gülüyor ve bu tath şımarıklığı alkışlıyorlardı.

(Arkası var)

Kendi Kendini Yetiştiren Bir Genç

Dünyu Umumiye karşısında mutavazî dükkanında sermayesiz

ve tek eli ile çalışan Kadri Bey isminde bir Türk genci şimdiye kadar Avrupada yapılan birçok şimigraf işlerini burac yapmaya muvaffak olmuştur. Bu meydana Ziraat Bankasının kitap şeklindeki kumbaralarını da bu Türk genci imal etmektedir. Bir eli sakat olmasına ve hiçbir mektepte tahsil etmemiş bulunmasına rağmen henüz genç yaşında nefis rozetler, madeni etiketler, madeni rozetler, kol düğmeleri imâl eden bu Türk genci Ziraat Bankası kumbarasını imal edebilmek için gece uykuyu uyunmamıştır. Türk gençlerinin bu müteşâbis ve kendi kendini yapan gençlerin ibret alacaklarını ümit ederiz.

Kadri Bey

Cenup Denizlerinde Bir Seyahat Macerası

Altın Peşinde..

Üç Serseri.. Üç Milyoner

Binaenaley Şaya kocasının göze çıkmış olmasına inanmadı ve Smith tarafından öldürülmüş olmasından şüphe etti. Derhal kabile efradı arasında bir şaya çıkardı:

— Smith benim daha üç aylık olan çocuğumu sibirdedi, dedi. Kabile efradı (Smith) hücum etti ve Smith ölümünden zor kurtuldu.

Bu hâdise tam on altı sene evvel cereyan etmişti. Smith tek kürekli iptidal bir sandal ile denize açıldı. Ve bir İngiliz gemisi tarafından kurtarıldı. Kaçarken altınların gömülü olduğu mahallin plânını almayı da unutmamıştı. Fakat bu plân pek işine yaramadı.

Üç sene müddetle bütün dünyayı dolaştı. Bir aralık Fransız müstamerelerinden birine düşmüştü. Orada bir kavgaya tutuldu, hasmını öldürdü. Müebbet hapse mahkûm oldu.

Noumeaya gönderildi, yedi sene zindanda kaldı, sonra kaçtı. Plân el'an cebindeydi. [Fakat dünyada aptalların a dedi okadar çoktur ki hiç kimse kendisini dinlemedi.

Takriben iki sene evvel kendisiyle tanıştım.

Ölmek üzereydi. Plânı ve plâna ait bazı izahatı kendisine yaptığım bir iyiliğe mukabil bana tevdi etti. Hatta bahsettiğim nehrin kâin olduğu Yeni Cine adalarının bir de kartını verdi. "

★

Makar hikâyesini bitirmişti. Ayağa kalkarak sigarasının bakiyesini sobanın içine attı. Sonra tekrar yerine oturdu.

Kurlvis ayakta elleri pantolonunun cebinde, sigarası ağzında, gözlerini yere dikmiş, sobanın yanında hareketsiz duruyordu. Misafirlerin vücudunu unutmuş, kafasında plân yapmaya dalmış gibiydi. Sıkrit ise hikâyenin ilk dakikarda uyandırdığı alâkayı tamamen kaybetmişti, yazısı ile meşguldü. Sükûtu evvelâ Tilman ihlâl etti:

— İşte hakiki bir hikâye, plânı ve haritası da mevcut. Kendi hesabıma ben bundan istifade için hayatımı ve son dolarımı tehlikeye atmıya amadeyim. Siz ne dersiniz Kurlvis?

Tilman bu dakikaya kadar Kurlvis'in sadece sathî görünüşünü tanımıştı. Onunla kâğıt oynamış, kulüplere gitmiş, yarış meydanlarına gitmişti. Kurlvisi tanıdığını zannediyordu. Halbuki öğrendiği şey bu adamın sadece harici görünüşü idi.

"Kurlvis", zahiren hayatının bazı intizamsızlıklar arzemesine mukabil hakikati halde (Sidney) in en muvazeneli kafalarından biri idi. Bu kafaya daima hesaba istinat eder, hayale en küçük bir yer bile vermezdi. Nihayet sigarasını ağzından çıkarırdı:

— Cidden dikkate şayan bir hikâye, dedi. Fakat ben sadece bu şekil malûmata istinat eden herhangi bir işe para koymak suretile muzaheret edelim.

"Ben Sadece Bu Malûmata İstinat Eden Bir İş İçin Paramı Tehlikeye Atamam,"

Tilman yerinden fırladı!

— Fakat Allah aşkına Kurlvis biraz düşününüz. Alelade bir işin karşısında bulunmuyorsunuz. Mevzubahs olan şeyi (Sidney) şehrinin bütün hayatında tanımadığı kadar muazzam bir spekülasyonudur.

— İşte ben de bunun içindir ki bu işe girişmiyorum. Çünkü hayatımda hiçbir zaman spekülasyon yapmadım.

— Yapmadınız mı? Ya at yarışları nedir?

açamadı. Kurlvis devam ediyordu:

— Şüphe yok ki, her işin haddizatında bir spekülasyon olduğunu söyleyebilirsiniz. Bu, bir dereceye kadar doğrudur. Fakat her spekülasyonun bir iş olmadığını iddia edenler de vardır. Bence bu iddia mahzû hakikattir ve hayatta az çok muvaffak olmak isteyen her adamın bu hakikati mutlaka öğrenmesi lâzımdır.

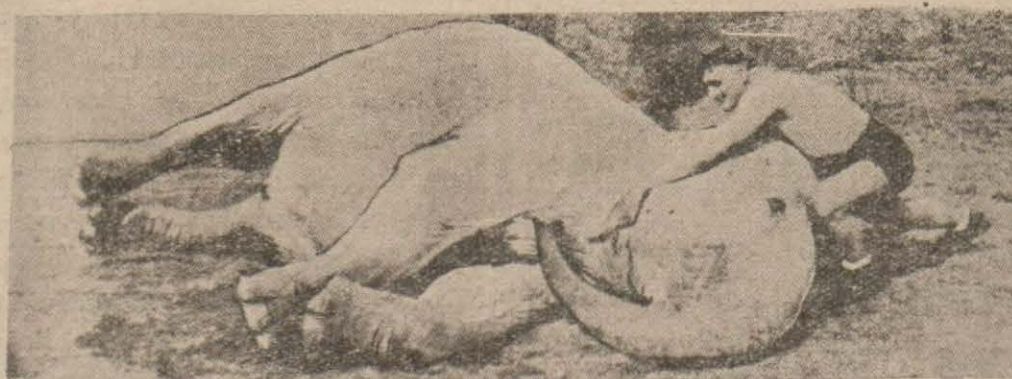
Halbuki ben bahsettiğiniz sergüzeşte birkaç yüz veya birkaç bin lira koyacak olursam bu parayı kaybederim, veya birkaç misli ile geri alırım, fakat her iki takdirde de prensibimin haricine çıkmış olurum.

Kurlvis bir saniye sustu. Sonra:

— Bundan başka, dedi, anlattığınız hikâyede hakikatin damgası görünmesine rağmen (Sidney) şehrinde böyle bir teşebbüse para koyacak, muvazenesi yerinde bir adam bulunabileceğini zannetmiyorum. Rica ederim, dikkat ediniz. Herhangi bir kimseyi incitmek arzusunda değilim. Fakat kanaatim böyledir. Sözümde biraz acılık hissediyorsanız bunu sırf size karşı hissettiğim dostluk dolayısıyla yapıyorum. Bana inanınız: Bu işte vaktinizi ve paranızı kaybediyorsunuz. Meğer ki...

(Arkası var)

AMELYATSIZ BASURA ÇARE
HEDENSA
MEMELERİ KURUTUR KANI KESER
EVCAI TESKİN EDER

Fil İle Güreşen
Lehli Pehlivan

Bu fil ile güreşir görülen adam Lehistan güreş şampiyonu Leon Pinekidir. Koskocaman fili yatırıma ve sırtını yere getirmeye muvaffak olan bu adam, şimdi Amerikanın Nevyork şehrindeki güreş müsabakasına iştirak etmektedir.

Muharriri:

Stakpool

— 8 —

1914 MUHAREBESİNDE

Almanya Neden yenildi?

Nakleden: ★

— 11 —

Yazan: Emil Ludvig

"Almanya İçin Muharebenin İlk Senesinde İngiltereyi Perişan Etmek Mümkündü,"

İmparatorun etrafını sarmış olan Müdahinlerin hükümdarı yanlış fikirlerinde alkoymak için ne derece çalıştıklarını görüyordu. Amiral "Tirpiç", in hatıratından birkaç satır daha okuyalım:

— İmparatorun bahri harekâtı bizzat idaree ttigine kendi kendisini de inandırmak için ondan küçük bir keşif hareketi hakkında mufassal talimat isteyen adamlarda görülmüştür. "

★

İmparator Başkumandanlık salâhiyetini elinde kıskanç bir itina ile muhafaza ediyor ve yavaş yavaş memleketin hayatında iz bırakacak şahsî kararları da itihaz etmiye başlıyordu. Bu cümleden olarak Amiral Tirpiç 1914 senesinde İngiliz sahillerinin tahtelbahirler ile abluka altına alınmasını teklif etmişti. İmparator bu teklifi reddetti.

Muharebeden sonra ihtimal ki bu abluka meselesi hakkında İngiliz Amiralı Skoton yazdığı raporu okumuş ve verdiği yanlış karardan dolayı büyük bir nedamet duymuştur. Filhakika İngiliz Amiralı bu raporunda:

— "Almanya muharebenin ilk zamanlarında tahtelbahirler vasıtasile İngiliz sahilini abluka altına almış olsaydı memleket dahilinde panik tevlit edebilirdi," diyordu.

★

Alman amiralı Ingenohl 1914 senesi içinde bir defa İngiliz donanması ile karşılaşmıştı, çok müsait bir vaziyetteydi. Fakat ateşi kısa keserek limana döndü. Çünkü imparatorun emri vardı. Fakat bu harekt Alman donanmasından manevî kuvveti kimbilir ne kadar kırmıştı?

Bu münasebetle Amiral "Şer", in raporunda şu satırları okuyoruz:

— Müsait bir fırsatı kaçırmış olmanın verdiği tesir ilelebet unutulmıyacaktır. Bu fırsat o derece müsait idi ki, bir daha ele geçmesi ümit bile edilemez. "

Amiral Tirpiç te bu münasebetle şunları söylemiştir:

— 16 kânunuevvel 1914 tarihinde Amiral Ingenohl Alman milletinin mukadderatını elinde tutmuştu.

★

Bir müddet sonra Iskajerakta Amiral Şer meşhur muharebenin ferdasından iki gün sonra müsait bir mevkiye bulunduğu zaman ikinci bir huruç hareketi yapmak istemişti. İmparator buna da mâni oldu. Eğer vaziyet beraksi olsaydı, yani imparatorun emrine rağmen amiral limandan dışarı çıkmak istemeseydi muhakkak divanı harba verilirdi.

Biraz daha ileriye gidelim:

Bir müddet Falkenhayn "Verdon", civarında İngiliz topçusu

tarafından sıkıştırılmıştı. İngiltereye karşı tahtelbahir muharebesinin açılmasını istedi. Fakat imparator yine reddetti ve Amiral (Tirpiç) te istifasını verdi. Bununla beraber bu hadiseden iki ay sonra tahtelbahir muharebesine karar verdi. Bu karar "Betman", ın başvekâletten istifa etmesini mucip olmak lâzım gelirdi, fakat olmadı. Mantıkan tekrar vezifesine dönmesi icap eden Tirpiç te müstağni kaldı.

İmparator yekdiğerine zit olan bu müşavirler arasında bucahyarak muharebenin ilk senesini geçirdi. İkinci senesinde ise iktidar mevkiini büsbütün terketti.

SON

Cebindeki
Servetten
Haberi Yokmuş

Londradan yazılıyor: Geçen gün bir İngiliz genci Londranın maruf bir kuyumcusuna müracaat ederek birkaç parça altın satmış ye sonra sıkılarak şu teklifte bulunmuştur:

Vaktile babam Cenubl Afrikada bulunmuştu. Buraya avdetinden kısa bir müddet sonra öldü ve bana, bir şişe içinde bir takım renkli taşlar bıraktı. "Belki bir gün işine yarar," dedi. Bir muayene eder misiniz?

Delikanlı arzusunun kabul edilmesi üzerine cebinden bu şişeyi çıkarmış ve taşlar masa üzerine yayılarak kuyumcu tarafından kemali dikkatle muayene edilmiştir.

Bu muayene neticesinde kuyumcu, taşlara tam (12) bin İngiliz lirası vermiş, İngiliz genci de bu fiati kabul etmiştir. Az sonra aynı kuyumcu bu taşları (70) bin İngiliz lirasına devretmiştir. Delikanlı, bu şişeyi kaç defa çöp tenekesine atmıy düşünmüş, fakat her defasında vazgeçmişti.

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FİATİ

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr.	1 Sene 2700 Kr.
750 "	6 Ay 1400 "
400 "	3 " 800 "
150 "	1 " 300 "

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 6 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştır.

Bir Ölü'nün Hatıra Defterinden :

HAINLERİN İÇ YÜZÜ

Muharriri:

**

Yüz Ellilikler Nasıl Gittiler, Ne Yaptılar

FIRARILARI, HALK, "KAHROLSUN HAINLER," DIYE LİMON KABUĞUNA TUTTULAR

— 32 —

— Ucuzu hangisi ise oraya! Onlar, gülünç bir vaziyette münakaşa ile uğraşırken sağdan, soldan üçer beşer kişi gelmek suretile yine bir kalabalık tekevvün etmiye başlamıştı. Rıza Tevfik, bunu görür görmez gülmüsedü.

— Eh, dedi, mesele kendiliğinden netice buluyor. Çünkü polis in dağıttığı halk, yine toplanıyor. Anlamıyormuşuz gibi görünelim, bekliyelim. Onlar bizi nereye götürürlerse oraya gideriz.

Diğerleri de "muafık", işareti verirken kalabalıktan bir ses ve onu müteakip müthiş bir uğultu yükseldi. Sanki geniş sokağın her taşından bir nara fırlıyordu, duvarlardan sayha sızıyordu:

— Elhainin, elhainin!

Hoca Sabri, birkaç yüz hauerenin olanca kuvvetleriyle püskürdüğü bu kelimeyi işitmez sarardı:

— Eyvah, dedi, herifler bize söğüyorlar!

Arapçası hayli kuvvetli olan Rıza Tevfik, taşıdığı kuruntular arasında halkın ne dediğini, ne demek istediğini anlamamıştı. Hoca Sabrinin gösterdiği telâş üzerine dikkatini topladı ve "Kahrolsun hainler," cümlesini apaçık işiterek derin bir korkuya kapıldı, yoldaşlarına sokularak mırıldandı:

— Hapı yuttuk!

Onlar bir delik bulup saklanmak veya bir polis görüp eteğine sığınmak için dört tarafa göz gezdirirlerken kalabalıktan bir ses yükseldi:

— Elhasat, Elcimar! Elhasat, Elcimar! (1)

Ne Mustafa Sabri, ne Rıza Tevfik, Mısır lehçesile söylenen bu sözlerin manasını anlamışlardı. Filozof, Türkçedeki "Hasat posat," tabirini ve ekin biçmek manasına gelen hasat kelimesini hatırlayarak söylenen sözle bunlar arasında bir münasebet bulmaya çalışıyordu. Sakıt şeyhülislam ise "C," harfini "G," telâffuz eden İskenderiyelilerin "Elgimar," demekle neyi kastetdiklerini bir türlü teferrüs edemiyordu. Maamafih onların düşünceleri uzun sürmedi. "Elhasat," "Elcimar," diye bağırın gencin bu kelimeleri bir kere daha haykırması üzerine bir yağmur dökülmeye başladı. Bu yağmur, gökten dökülseydi İskenderiye için de rahmet olurdu. Çünkü o güzel memleketin semaviler elile, bulutların delâletile sulanması pek nadir vukua gelir. Bizim yağmur dediğimiz, halkın firarilere attığı fiske taşından, yumurta, limon kabuğundan mürekkep bir halita idi. İskenderiye sokaklarından gelişi güzel toplanacak

Hainler, yanlarında ailelerini ve kendilerini halkın tecavüzünden kurtarmak için bir delik bulmak veya polise iltica etmek istiyorlardı.

taş yoktur, çamurda kenar mahallerde tesadüf olanabilir. Bu sebeple, firarileri selâmlyan halk, birlikte getirdikleri küçük çakılları ve bilhassa çürük yumurtalarla limon kabuklarını kullanıyorlardı.

Halk, firarilerle beraber bulunan kadınları bu lânet yağmurundan mümkün olduğu kadar uzak tutmaya çalışıyordu. Lâkin onlar, bağırma başlanmışlardı ve erkeklerin arasına karışmışlardı. Binaenaleyh çakıllardan, yumurtalardan, limonlardan tabiatile hisse ahyorlardı. Mustafa Sabrinin tam burnu ortasında patlıyan bir yumurta, sarılı beyaz bir irin gibi sakalma doğru sızıyordu. Hoca Zeynelâbidinin cübbesi cıvık bir halde idi. Rıza Tevfik'in kürklü paltosundan hayır kalmamıştı. Öbürleri de aynı maskara kıyafet içinde bulunuyorlardı.

Türk Doktorlarının Şiddetli Bir İtiraz

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

1925 senesinde M. Pittar namında bir Fransızın memleketimizi ziyaretile uyanan Antrpoloji tetkikat, şimdi teessüs etmiş gibidir. Bu vadide ilk çalışan da Osman Şevki Bey namında bir doktordur. Meselâ Türklerin, Yunanlıların, şu veya bu milletin müşterek vasıflarını bulmak için bu ilim sayesinde muhtelif boy ölçüleri, kafa ölçüleri, alın ölçüleri tatbik olunuyor ve bu ölçülerden umumî neticeler çıkarılıyor. Fakat bu mecmua ve zevatin son zamanda bulduklarını iddia ettikleri neticelere şiddetle itiraz eden bazı doktorlarımız çıkmıştır.

Meselâ bir mecmuada, Ali Rıza imzasile yazı yazan bir zat, gerek 1925 te memleketimize gelen ve bu ziyaretinin neticelerini birtakım eserlerle tesbit eden Fransız Mütchassısı M. Pittar ve gerek onun yürüdüğü yolu takip eden M. Muşe ve muavini Şevket Aziz Beylerin elde ettikleri neticelere şiddetle itiraz etmektedir. Bu zat, itirazlarına birtakım siyasi mülâhazalar da ilâve ediyor ve ezcümle diyor ki:

"Türkler, Turani bir ırktır. Bu ırkın vasfı, bilhassa başının (Brakyosefal) yuvarlak olmasındadır. Halbuki gerek M. Pittar,

Hâdisse, bizim bu satırları yazmak için sarfettiğimiz zamandan daha az bir vakit içinde cereyan esmişti. Elhainin, elhasa, elcimar kelimeleri yüzlerce ağızdan fırlayıp dururken çakıl, yumurta ve limon kabuğu yağmuru da dökülmekte devam ediyordu. Belki bu yağmurun sonu bir hücum olacaktı, belki firariler, İskenderiye rıhtımının yanı başında ağır bir akıbetle karşılaşacaklardı. Evet, bu ihtimal vardı ve onlar, seyahatlerinin ilk merhalesinde hayatlarının son merhalesini idrak etmek üzere bulunuyorlardı. Lâkin, birer ikişer zuhûr ediveren polisler, o akibetin tahakkuk etmesine meydan vermediler, ellerindeki kısa değneklerle halkı dağıtmaya koyuldular.

(Arkası var)

[1] Hac usul ve erkânı arasında bir de "Şeytan taşlama," keyfiyeti vardır. Hacılar, Arafattan dönüştü muayyen yerlerde muayyen miktarda taş atarlar. Buna hacare denir, Arapçada cem'i (Hacar) dir. Orada atılan taşlara da (Hasat) derler. Firarilerin taşlanmasını emreden delikanlı, bu hareketle şeytanların taşlanmasını ima etmiş oluyordu.

gerek M. Muşe ve muavini, Türkleri Yunanlılaşmış Avrupalı ırktan addediyor ve (Dolikosfal) kavun kafalı gösteriyorlar. Bu hükümlerine esbabı mucibe olarak ta "esasen nereden geldikleri pek te belli olmyan," bugünkü Türklerin Bizans bakayası ile karışıp aslı vasıflarını kaybetmelerini (!) gösteriyorlar ve bugünkü Türklerle (Örasi) diyorlar. Yani Hindistanda bir Avrupalı ile Hintli kadının birleşmesinden hâsil olmuş kırmızı ve melez mahlûk.

Bu izahattan sonra Ali Rıza Bey diyor ki:

"Mahdud birtakım tecrübelerin mahsulü olarak ortaya atılan bu iddia ve neticeler, bu asır ve zamanda siyasi hükümler doğurabilir. Halbuki ortaya atılan iddia ve neticeler gibi bu hükümler de yanlış olur. Binaenaleyh alâkadarları düştükleri gafletten dolayı intibaha davet ederiz.

İlk Aşk

Rus İhtilâlini hazırlayan meşhur Rus ediplerinden Turgeniye'nin eseridir.
Haydar Rifat Beyin

kuvvetli kalemlere tercüme edilmiştir. Tefeyyüz kitaphanesinde fiatı bir lira.

Bu Akşam Radyoda Neler Dinliyeceksiniz

19 Mart 932 Cumartesi

Istanbul — (1200 metre 5 kilovat) 18 gramofon, 19,5 Darü'ttalim heyeti, 20,5 gramofon ile opera parçaları, 21 Darü'ttalim heyeti, 22 orkestra.

Heilsberg — (276 metre 75 kilovat) 19 Mozardan iki parça, 20 Berlin'den naklen konser.

Mühlaker — (360 metre 75 kilovat) 19,35 musikili musahabe, 20,30 Frankforttan naklen neşe veren musiki parçaları, 22,50 dans havaları.

Bükreş — (394 metre 16 kilovat) 19,40 gramofon, 20 keman solo, 20,30 konferans 21,10 Rus korası.

Belgrat — (429 metre 2,5 kilovat) 20 Milli Sırp havaları, 20,30 günün

haberleri, 22,10 orkestra.

Roma — (441 metre 75 kilovat) 20,45 opera binasından nakil.

Prag — (488 metre 120 kilovat) 20,20 neşe veren havalalar, 20,25 gazete haberleri, 21,05 halk konseri.

Viyana — (517 metre 20 kilovat) 20 konser, 22,35 kans havaları.

Peşte — (550 metre 23 kilovat) 20,20 operanın orkestra heyeti, sonra dans havaları.

Varşova — (1411 metre 156 kilovat) 19,45 radyo gazetesi, 20 musahabe, 20,15 Polonya musikisi, 21,33 musahabe, 22 Şopen konseri.

Berlin — (1933 metre 75 kilovat) 20 senfoni, 22 siyasi haberler, sonra dans havaları.

Dikkat:

Dercetmekte olduğumuz programların Avrupaya ait olan kısmı vasatı Avrupa saatine göre tanzim edilmiştir. İstanbul saatine tabiki için Avrupada saat (12) olduğu zaman İstanbulda (1) e geldiği farzedilmelidir.

Istanbul dördüncü icra memurluğundan: Nikola hali hayatında zevcesi Atina ile müştereken Rahel binti Davitten borç aldıkları 500 liraya mukabil vefaen ferağ eydikleri Fenerde Tevki Cafer mahallesinde Atgeçmez sokağında eski ve yeni 17 numaralı hanenin altı hisse itibarile beş hissesi 30 gün müddetle ihalei evveliyeye müzayedesine vazolunmuştur. Müstemilâti mezkûr hanenin beş basamak kefami taş merdivenli çıkıldıkta fevkanesi kafesli çifte kanatlı kapıdan girildikte zemini mermer antreden keza fevkanesi camlı çifte kanatlı doğrama kapıdan geçilerek zemini tahta bir sofa üzerine sokağa nazır demir parmaklıklılı bir oda olup duvara gömülü camlı dolap sofada mermer dolaplı musluk mahalli ve bir helâ meccutur. birinci kat ve zemin katna ahşap helezon merdiven olup birinci kata çıkıldıkta bir sofa üzerine sokağa nazır şahniş cumbalı bir oda ve mukabil cihetinde bir sandık odası vardır. İkinci kat bir sofa üzerinde sokağa nazır şahniş cumbalı bir oda mermer yalak musluklu bir helâ vardır. Üçüncü kat merdiven üstünde aydınlık almak için tepe camı mevcut olup merdiven başı ufak bir sahanlıktan bir kapı ile sağ taraftaki odaya girilir. Mezkûr odada birkaç rafı dolap olup mezkûr odanın yanında diğer bir ufak sandık odası vardır. Sahanlıktan diğer kapı ile tarasaya çıkılır. Tarasa zemini çünko bir metre irtifaında kârgir korkuluklu olup poyraz ciheti yağmurdan muhafaza için ayrıca çünko ile kaplıdır. Birinci kattaki sofadan helezon merdivenden zemin katna inilir. Zeminin kırmızı çini döşeli taşlık üzerinde bir kömürlük ve müşterek aydınlık mahalline penceresi olup [taşlıktan fevkanesi camlı çifte kanatlı kapıdan zemini kırmızı çini döşeli mutfağa girilir. Derununda mermer büyük yalak tekne diğer mermer küçük yalak ve maltız ocaklı ve sabit kazanlı ufak mahalli ve bir kömürlük vardır. Buradan üç ayak merdivenle kafesli camlı tekkanatlı demir kapıdan sokağa çıkılır. Mezkûr hanede terkos ve

Ucuzluk

Şehrimizde 15 Kooperatif Dükkan Açılacak

Şehrimizdeki bazı müteşebbis gençler mühim bir teşebbüse girişmişlerdir. Bu müteşebbislerin yapmak istediği şey, halka lüzumlu olan ve çok kullanılan gıda maddelerile diğer eşyanın satış fiyatını ucuzlatmaktır. Bir kısım esnafın da delâlet ettiği bir hareket neticesinde yiyecek ve giyecek fiyatlarının yüzde yirmi derecesinde ucuzlaşacağı kestirilmektedir. Tahkikatımıza göre şu şekilde hareket edilecektir. İstanbulun muhtelif yerlerinde on beş tane kadar kooperatif dükkanı açılacak, toptan eşya alım ve satımında aradaki mutavassıtlar kaldırılarak bu eşyanın daha ucuz tedarik edilmesi mümkün olacaktır.

Çocuk hastahıkları müdonesisi

Dr. SEMİRAMİS EKREM H.

Beyoğlu Mektep sokak
Telefon B. O. 2496

Fotoğraf Tahlili Kuponu

Tabiatınla öğrenmek istiyorsanız fotoğrafının 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız araya tabidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at ?	
Hangi suallerin cevabı ?	
Fotoğrafın niteliği nedir ?	
Fotoğrafın kâğıdı 30 kuruşluk pul mukabilinde gönderilebilir.	

elektrik tesisatı mevcut olup derununda mahiye 11 on bir lira Madam Veginiya sakindir. Haricinde dahilen ahşap olup mezkûr hanenin kıymeti muhammenesi tamamı 1800 lira olup talip olanlar kıymeti muhammenenin hisseye musip miktarının yüzde 10 nispetinde pey akçeleri olarak 928-8487 numaralı dosya ile yirmi beş nisan 932 tarihinde saat on dörtten 16 ya kadar İstanbul dördüncü İcra Memurluğuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Hasan Gluten Mamulâtı:

Şeker hastalıklarına, Avrupa mamulâtına faik bir nefasette hergün taze olarak pişirilmektedir. Ekmek 30, gevrek 50 makarna 50, un 50, her nevi şehriye 50, çikolata 100 kuruştur.
HASAN ECZA DEPOSU

Çanakkale vilâyetinin Ayvacık kazasının Çamurcuk ve kuruahlat Devlet ormanından her sene 3210 kantar çıradan iki senede 6420 kantar çıranın beher kantarı 15 kuruş muhammen bedeli üzerinden talibine ihale edilmek üzere müzayideye konulmuştur.

Müzayide ve ihale açık olarak ve 661-719 N. lu kanunların ahkâmı umumiyesi veçhile 27-3-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te Çanakkale vilâyetinde orman satış komisyonu huzurunda icra edileceğinden taliplerin 966 lira sermaye vaz'ına mali iktidarlarını gösterir ticaret odası vesikasını ve muhammen bedelden aşağı olmamak şartile vereceği bir senenin bedeli miktarının % 7,5 nispetindeki teminatı muvakkatı muhtevi teklifnamelerini ihale kanununun 10 uncu maddesi sarahati dairesinde mezkûr saata kadar komisyona tevdi eylemeleri ve şartname ve mukavele-name sureti musaddakalarının Ankarada orman umum müdürlüğü ile İstanbul ve Çanakkale orman müdüriyetlerinde ve kaza muamelât memurluklarından aranılması ilân olunur.

Arapçasile Birlikte

Kurani kerim tercümesi

Büyük Türk alimi Cevdet Paşanın lûgatı Kuranyesini havi doğru eseri şerifin mükemmel ciltlisi 200 kuruştur. Kaynaklı kâğıt ve altın yıldızlı ciltlisi 300 kuruştur. Nüshaları azdır.

Hayatı Hazreti Muhammet

Kıymetli eserin tek mîli ciltli 300 kuruştur.

Mufassal İslâm Tarihi

Ciltlisi 200 kuruştur.

Meşahiri İslâm

Meşhur eser 37 cüz

200 kuruştur. Bu kitaplardan posta ücreti alınmadan gönderilir.

Merkezi: Türk Neşriyat Yurdu.

İstanbul Belediyesi İlânları

Hâkimiyeti Milliye ve Dumlupınar yatı mektepleri için lüzumu olan dokuz bin kilo et kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Teminat akçesi 405 liradır. Talip olanlar şartname ve tafsilât almak için hergün Levazım Müdürlüğüne ve ihale günü olan 21-3-932 pazartesi günü de teminat makbuz veya mektubu ile saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler.

Beşiktaşta tramvay caddesinde kâin beyeti umumiyesine 2190 lira kıymet konulan 2 No. lı Mezarlık arsası satılmak üzere kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Teminat akçesi 164 lira 50 kuruştur. Talip olanlar şartname ve tafsilât almak için hergün Levazım Müdürlüğüne ihale günü olan 21-3-932 pazartesi günü de teminat makbuz veya mektubuile saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler.

BAHRİSEFİT

Felemenk Bankası

İSTANBUL ŞUBESİ

İdare merkezi: AMSTERDAM

Mezun sermayesi:

25,000,000 F.L.

Tediye edilmiş sermayesi:

5,000,000 F.L.

İhtiyat akçesi:

3,250,000 F.L.

Galatada Karaköy palata Telefon: Beyoğlu 3711-5 İstanbul TALI şubesi
"Merkez Postanesi İttisalinde Allalomet han" Telefon: İst. 563

Bilûmum banka muamelâtı
EMNİYET KASALARI İCARI

Dr. Aristidi

Emrazı zühreviye tedivihanesi
Emînönü Han (Sabık Karakaş) No. 8

Dr. Celâl Tefvik

Zührevi ve İdrar Yolu
Hastalıkları Mütchassısı
Sirkeci, Muradiye caddesi
No 35. Saat. 2-6

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

Sermayesi Tamamen
tediye edilmiş

30,000,000 Frank

İdare Merkezi: İSTANBUL
TÜRKİYE'deki Şubeleri:

GALATA İSTANBUL, İZMİR,
SAMSUN, ADANA, MERSİN
YUNANİSTAN'daki Şubeleri:

SELÂNİK, ATINA,
KAVALA, PİRE

Bilûmum banka muamelâtı. Kredi mektupları. Her cins nakit üzerins hesap küşadı. Hususi kasalar icarı.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Ragıp
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp

Muhterem halkımızın nazarı dikkatine

Eir müddettenberi RADIUM tıraş bıçakları yerine Almanya'dan gûya mond - extra markalı bıçaklar getirilmekte olduğu gazete ilânlarında görünüyor ise de esasen HAKİKİ RADIUM tıraş bıçaklarımız Türk malı ve Türkiye'de baki olduğundan yerine başka bir marka kat'iyen gelmemiştir ve gelemez. İşbu halis İsveç çeliğinden mamul HAKİKİ RADIUM tıraş bıçaklarımız son sistem makinelerle fabrikamızda yapılmakta olup metanet, mükemmeliyet ve ehveniyetile ecnebi bıçaklarından kat kat üstün olmakla beraber piyasada ecnebi tıraş bıçakları 7,5 10 12,5 kuruşa satıldığı halde RADIUM tıraş bıçaklarımız perakende olarak her yerde 5 kuruşa satılmakta ve bütün Türkiye'de nam kazanarak mevki tutmuştur.

DİKKAT: HAKİKİ RADIUM tıraş bıçaklarımızın şöhret ve metanetile kazandığımız muvaffakiyeti kıskanan ve çekemiyen rakiplerimizin bu gibi ilânlarına kat'iyen inanmayınız ve HAKİKİ RADIUM tıraş bıçaklarımızdan şaşmayınız. İddiamızın doğru olduğunu tasdik etmek için bir tecrübe kâfidir. Tasarrufa riayet etmeniz menfaatiniz iktizasındandır.

RADIUM TİCARETHANESİ

Yüksek Mektepler Mubayaat Komisyonundan:

Preventoriom Nüessesesinin mayıs 932 gagesine kadar ihtiyacı olan 600 kilo ekmek 22 mart 932 tarihinde pazarlıkla mubayaa olunacaktır. Talip olanların yevmi mezkûrda Fındıklıda Yüksek Mektepler Mubayaat Komisyonuna gelmeleri ilân olunur.

BÜYÜK TAYYARE

PIYANGOSU

3. cü keşide: 11 Nisan 1932 dedir.

Büyük ikramiye:

100.000 Liradır.

Ayrıca 20.000 Liralık
bir mükâfat.

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen:

FOSFATLI ŞARK MALT

Hulâsası

Kullanınız.. Her eczanede satılır

İstanbul Asliye 4 ücû Hukuk Mahkemesinden: Kâmile Hanımın evvelce Maltepe de Küçük yalı caddesinde 7 No. lı hanede oturmuş olan ve eylevm ikametgâhı meçhul olduğu anlaşılan Bahriye Hanımın vasisi Arife Hanım aleyhine açtığı yapılan tapu muamelesile verilip tapu senedinin iptali talebine mütedair davaya karşı cevap verilmek

üzere mumaileyha Arife Hanıma bir ay müddetle ilânen tebliğât yapıldığı halde cevap vermemiş olduğundan hakkında giyap kararı ittihaz edilmiş ve 932 senesi nisanınun 14 ücû perşembe günü saat 14 tahkikat günü tayin kılınmış olmağla Arife Hanımın o gün tahkikatta hazır bulunmadığı takdirde tahkikatın giyabında icra ve ikmal olunacağı ilân olunur.

Memedeki çocuklara gıda

Doktor Ali Vahit Beyin

YILDIZ ÇOCUK UNU

Fazla fosforu ve vitamini vardır. Çok besler
Deposu: Hasan Ecza deposu